

Labklājības ministrija

PUBLISKAIS PĀRSKATS PAR 2014.GADU

**Rīga
2015.gada jūlijs**

SATURA RĀDĪTĀJS

Labklājības ministra priekšvārds	2
1. Labklājības ministrijas darbības vispārīgs raksturojums	4
1.1. Labklājības ministrijas statuss, atbildības jomas un darbības virzieni	4
1.2. Izvirzītās prioritātes un to īstenošana	5
1.3. Padotībā esošās institūcijas	11
2. Finanšu resursi un darbības rezultāti	12
2.1. Finansējums Labklājības ministrijas darbības nodrošināšanai.....	13
2.2. Pārējo budžeta programmu un apakšprogrammu izpildes analīze	21
2.3. Labklājības ministrijas veiktie pētījumi	46
3. Labklājības ministrijas vadības un darbības uzlabošanas sistēmas efektīvas darbības nodrošināšanai	49
4. Personāls	52
4.1. Pamatinformācija	52
4.2. Personāla izglītošana un kvalifikācijas paaugstināšana	53
5. Komunikācija ar sabiedrību	54
5.1. Pasākumi sabiedrības informēšanai un izglītošanai	54
5.2. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	57
6. 2015.gada plānotie pasākumi	63
6.1. Galvenie plānotie pasākumi un uzdevumi	63
6.2. Plānotie sadarbības projekti un pētījumi	65
Pielikums	67

Labklājības ministra priekšvārds

Cienījamie lasītāji!

Esam sagatavojuši un nododam sabiedrības rīcībā kārtējo Labklājības ministrijas Publisko gada pārskatu, kurā aprakstīts paveiktais 2014.gadā prioritāro virzienu ietvaros, sniegts detalizēts pārskats par finanšu izlietojumu, atspoguļoti citi 2014.gadā būtiski pasākumi, kā arī iezīmētas nākamajā gadā sagaidāmās un plānotās aktivitātes.

Pārskata gadā, līdzīgi kā iepriekšējos gados, pieejamo finanšu resursu ietvaros, Labklājības ministrija turpināja attīstīt atbalsta sistēmu vismazāk aizsargātajām iedzīvotāju grupām – personām ar invaliditāti, personām darbnespējas vai bezdarba gadījumos, bērniem, pensionāriem. Labklājības ministrijas darbība tika vērsta arī uz stratēģiskā ietvara izstrādi vairākās jomās - iekļaujošas nodarbinātības īstenošanai, sociālās palīdzības sistēmas pilnveidošanai un sociālās uzņēmējdarbības attīstībai. Taču stratēģiskā ietvara izstrāde ir tikai pirmais solis, lai uzsāktu reālas rīcības reformu īstenošanā.

Esmu gandarīts, ka 2014.gadā tika uzsākta pensiju indeksācija, ir izdevies paaugstināt pabalstu apmērus personām ar 1. un 2.grupas invaliditāti, ir panākta godīga atbalsta sistēma attiecībā uz personām, kurām nepieciešama kopšana, jo no 2014.gada kopšanas pabalsta apmērs pieaugušajiem turpmāk būs tāds pats, kā bērniem.

Laimīgi bērni un pārticīgas ģimenes ir viens no labklājības jomā īstenoto pasākumu mērķiem. Lai atbalstītu ģimenes ar bērniem, tika ieviesti uzlabojumi atbalsta sistēmā vecākiem ar bērniem.

Ar 2014.gadu ir izdevies atsākt atbalstīt skolēnu nodarbinātību vasaras brīvlaikos, kā rezultātā 2014.gada vasaras brīvlaikā tika nodarbināti 4 287 skolēni. Reaģējot uz jauniešu samērā augsto bezdarba līmeni, Latvija tāpat kā citas ES dalībvalstis uzsāka īstenot tā saucamo “Jauniešu garantijas” pasākumu, kas dod lielākas iespējas īstenot mērķētus pasākumus, lai iekļautu darba tirgū jauniešus, vecumā no 15 līdz 29 gadiem, kuri nemācās un nestrādā.

Pozitīvi uzteicamas 2014.gada laikā izstrādātās izmaiņas invaliditātes noteikšanas sistēmā, kas no vienas puses atbilstoši starptautiskajiem kritērijiem, veicot ekspertīzi, ņems vērā ne tikai veselības traucējumus, bet arī to radīto aktivitāšu un funkcionēšanas ierobežojumus, un no otras puses paredz arī būtisku administratīvā sloga samazināšanu, jo ekspertīzi tagad pamatā varēs veikt bez cilvēka klātbūtnes.

Esam spēruši pirmos soļus, lai ieviestu sabiedrībā balstītus, pēctecīgus un klienta individuālajām vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus. Paredzam, ka šāda

ilgtspējīga sociālās aprūpes politika, katram klientam nodrošinās iespējas saņemt tieši viņam vispiemērotāko sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu kopumu.

Veiksmīgi pārskata gadā tika paveikti visi sagatavošanās darbi, lai jau ar 2015.gadu varētu uzsākt Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām piedāvāto iespēju izmantošanu. Rezultātā, ar 2015.gadu trūcīgie cilvēki bez maksas varēs saņemt atbalstu – pārtikas preču komplektu, individuālo mācību piederumu komplektu un higiēnas un saimniecības preču komplektu.

Negaidīti un traģiski notikumi 2013.gada nogalē, kad Zolitūdē sabrūkot veikalam, tika zaudētas cilvēku dzīvības, bija pārbaudījums sociālajai jomai. Traģiskie notikumi parādīja, kā sadarbībā ar uzticamiem partneriem – sociālo dienestu un nevalstisko sektoru – spējam reaģēt un palīdzēt tik smagos gadījumos. Visu 2014.gadu turpinājās atbalsta nodrošināšana bojā gājušos piederīgajiem un cietušajiem – tika nodrošināts materiāls atbalsts, psiholoģiska palīdzība un sniegti rehabilitācijas pakalpojumi.

Noslēgumā īpaši vēlos atzīmēt milzīgo ieguldījumu, ko Labklājības ministrijas darbinieki 2014.gadā veltīja, lai sagatavotos Latvijas prezidentūrai Eiropas Savienības Padomē, kas norisinājās 2015.gada 1.pusē. Šobrīd, kad gatavojamies Labklājības ministrijas Publiskā pārskata publicēšanai, jau zinām, ka Latvijas veikums Latvijas prezidentūra Eiropas Savienības Padomē ietvaros ir augstu novērtēts un varam būt gandarīti par paveikto.

Uldis Augulis, labklājības ministrs

1. Labklājības ministrijas darbības vispārīgs raksturojums

1.1. MINISTRIJAS STATUSS, ATBILDĪBAS JOMAS UN DARBĪBAS VIRZIENI

Labklājības ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde darba, sociālās aizsardzības, bērnu un ģimenes tiesību, kā arī personu ar invaliditāti vienlīdzīgu iespēju un dzimumu līdztiesības jomās. Labklājības ministrijas statusu un darbību nosaka Valsts pārvaldes iekārtas likums un Ministru kabineta 2004.gada 27.janvāra noteikumi Nr.49 „Labklājības ministrijas nolikums”.

Labklājības ministrijas atbildībā ir valsts politikas izstrāde bezdarba mazināšanai, veselībai drošu un nekaitīgu darba apstākļu un darba vides garantēšanai, minimālās darba algas noteikšanai, darba tiesisko attiecību regulēšanai, personu ar invaliditāti vienlīdzīgu iespēju nodrošināšanai, integrētās pieejas ar dzimumu līdztiesību saistīto jautājumu risināšanā īstenošanai, valsts politikas izstrāde sociālās apdrošināšanas un valsts sociālo pabalstu jomā, sociālās palīdzības, sociālās aprūpes, sociālās un profesionālās rehabilitācijas jomā, tehnisko palīg līdzekļu nodrošināšanas jomā. Līdztekus tam Labklājības ministrija koordinē vienotu sociālās iekļaušanas politiku un valsts demogrāfiskās politikas izstrādi, kā arī normatīvo aktu ievērošanas uzraudzību bērnu tiesību aizsardzības jomā. Labklājības ministrija ir viena no atbildīgajām iestādēm Eiropas Savienības fondu vadības un kontroles sistēmā Eiropas Savienības fondu 2007.-2013.gada un 2014.-2020.gada plānošanas periodos, kā arī ir vadošā iestāde Eiropas Atbalsta fondam vistrūcīgākajām personām.

Labklājības ministrijas misija ir:

- izstrādāt kvalitatīvu, t.i., zinātniski un praktiski pamatotu, juridiski korektu, procesuāli pilnvērtīgu, izmaksu efektīvu – privātpersonām iespējami maz izmaksājošu un ērtu – politiku un tās īstenošanas instrumentus, nodrošinot, ka katrs publisko resursu eiro tiek ieguldīts ar maksimālu atdevi ilgtermiņā;
- pārliecināties, ka Labklājības ministrijas padotības iestādes un kapitālsabiedrība tām piešķirto kapitālu un finanses politiku īstenošanai izmanto efektīvi un lietderīgi;
- ar panākumiem aizstāvēt Latvijas intereses Eiropā un pasaulē;
- sniegt sabiedrībai skaidru un nepārprotamu informāciju par nozari.

Labklājības ministrijas un tās padotības iestāžu darbība 2014.gadā bija koncentrēta šādos darbības virzienos:

- Ienākuma zaudējuma un papildus izdevumu kompensēšana iedzīvotājiem sociālā riska iestāšanās gadījumā, nodrošinot valsts sociālās apdrošināšanas sistēmas funkcionēšanu un attīstību, kā arī ienākumu aizvietošanu, aizejot pensijā, darbnespējas laikā, invaliditātes, maternitātes, slimības un bezdarba gadījumā;

- Finansiālais atbalsts noteiktām iedzīvotāju grupām - uzlabojot materiālo stāvokli ģimenēm ar bērniem, personām ar invaliditāti, veciem ļaudīm, apgādniekus zaudējušiem bērniem, Černobiļas AES avārijas seku likvidācijas dalībniekiem;
- Pasākumi sociālo tiesību nodrošināšanai un īstenošanai - paaugstinot darbaspēka konkurētspēju un kvalitāti, mazinot bezdarbu, nodrošinot nodarbināto tiesību aizsardzību uz tiesisku, drošu un veselībai nekaitīgu darba vidi un mazinot nelegālo nodarbinātību, nodrošinot profesionāli sniegtus un kvalitatīvus sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību.
- Nozares politikas plānošana un īstenošanas uzraudzība – nodrošinot efektīvas, uz rezultātiem virzītas, politikas plānošanu un ieviešanu ministrijas kompetences jomās.

1.2. IZVIRZĪTĀS PRIORITĀTES UN TO ĪSTENOŠANA

1. Iedzīvotāju materiālā atbalsta pilnveide, saglabājot atbalsta mērķētību un motivāciju aktīvi līdzdarboties darba tirgū

Būtiskākie pasākumi šīs prioritātes ietvaros pārskata periodā bija saistīti ar stratēģiskā ietvara izstrādi sociālās drošības, tai skaitā, sociālās palīdzības sistēmas pilnveidošanai, kā arī finansiālā atbalsta palielināšanu noteiktām iedzīvotāju grupām.

Sociālās drošības sistēmas pilnveidošana

Lai nodrošinātu iedzīvotāju materiālā atbalsta sistēmas pilnveidošanu Labklājības ministrija izstrādāja un 2014.gada 30.oktobrī Ministru kabinets atbalstīja koncepciju „Par minimālā ienākuma līmeņa noteikšanu”. Koncepcijas virsmērķis ir uz solidaritātes principiem balstīta nabadzības un ienākumu nevienlīdzības mazināšana, savukārt mērķis - noteikt metodoloģiski pamatotu un sociālekonomiskajai situācijai atbilstošu minimālā ienākuma līmeni, kas kalpotu par atskaites punktu sociālās drošības sistēmas jomu (valsts sociālie pabalsti, sociālā apdrošināšana, sociālā palīdzība) ietvaros noteikto atbalsta pasākumu pilnveidošanai. Valstī vienota un adekvāta, sociāli ekonomiski pamatota minimālā ienākuma līmeņa noteikšana, kas kalpotu par pamatu turpmākā atbalsta un politikas plānošanā Latvijas iedzīvotājiem, ir pirmais posms sociālās drošības sistēmas un sociālās palīdzības sistēmas pilnveidošanā. Koncepcijas īstenošanai 2014.gada nogalē tika izveidota nozaru ekspertu, sociālo partneru un pašvaldību ekspertu darba grupa, kurai 2015.gadam izvirzīti šādi uzdevumi:

- veikt sociālās palīdzības, valsts sociālo pabalstu, minimālās pensijas un bezdarbnieka pabalsta esošās situācijas regulējuma analīzi, izvērtējot to efektivitāti un lietderību nabadzības un ienākumu nevienlīdzības kontekstā;
- izvērtēt izlietotos finanšu līdzekļus iepriekšminētajiem atbalsta veidiem;

- noteikt sociālās palīdzības, valsts sociālo pabalstu, minimālās pensijas un bezdarbnieka pabalsta sasaisti ar minimālā ienākuma līmeni;
- identificēt normatīvos aktus un tajos nepieciešamos grozījumus minimālā ienākuma līmeņa ieviešanai;
- aprēķināt pasākumu izpildei nepieciešamo finansējumu, izdalot pēc finanšu avota (valsts budžets, speciālais budžets, pašvaldības budžets);
- sagatavot Plānu minimālā ienākuma līmeņa ieviešanai, kas Ministru kabinetā ir jāiesniedz līdz 2016.gada 1.aprīlim.

**Pabalstu
paaugstināšana
personām ar
ar invaliditāti**

Pārskata gadā tika paaugstināti ar invaliditāti saistīti pabalsti, kas skāra cilvēkus pēc 18 gadu vecuma ar ļoti smagu invaliditāti. Pieaugušo kopšanas pabalsts ir pielīdzināts bērnu ar invaliditāti kopšanas pabalsta apmēram un cilvēks ar ļoti smagu invaliditāti, kuram nepieciešama nepārtraukta īpaša kopšana, sasniedzot 18 gadu vecumu, kopš 2014. gada saņem valsts atbalstu tādā pašā apmērā, kā līdz pilngadības sasniegšanai, t.i., 213,43 euro mēnesī. Kopšanas pabalsta apmērs paaugstinājās gandrīz 13 tūkstošiem cilvēku pēc 18 gadu vecuma ar ļoti smagu invaliditāti. Bez tam, tika palielināts valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs cilvēkiem ar 1. un 2.invaliditātes grupu, kā rezultātā valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs cilvēkiem ar 1.invaliditātes grupu ir 83,24 euro, cilvēkiem ar 2.invaliditātes grupu - 76,84 euro, savukārt cilvēkiem ar 2. invaliditātes grupu kopš bērnības - 138,73 euro, bet cilvēkiem ar 2.invaliditātes grupu kopš bērnības - 128,06 euro mēnesī. Cilvēkiem ar 3.grupas invaliditāti valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts palika līdzšinējā apmērā. Saskaņā ar Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras sniegtajiem datiem par valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu saņēmējiem šīs izmaiņas skāra aptuveni 17 tūkstošus cilvēku ar invaliditāti.

**Pensiju
indeksācija**

Ar 2014.gada 1.oktobri tika indeksētas visas pensijas (bez piemaksas) un atlīdzības, ņemot vērā faktisko patēriņa cenu indeksu un 25% no apdrošināšanas iemaksu algas reālā pieauguma procentiem. 2014.gadā indeksācijā piemēroja indeksu 1,0274. Indeksācija attiecās uz vecuma pensiju, invaliditātes pensiju, izdienas pensiju un apgādnieka zaudējuma pensiju saņēmējiem, kā arī atlīdzības par darbspēju zaudējuma un atlīdzības par apgādnieka zaudējuma saņēmējiem, kuriem pensijas un atlīdzības piešķirtas vai pārrēķinātas līdz 2014.gada 30.septembrim. Palielinājums (indeksācija) attiecās uz pensijām un atlīdzībām, kas nepārsniedza 285 euro mēnesī. Tātad pensijām un atlīdzībām, kas mazākas par 285 euro mēnesī, indeksēja visu apmēru. Savukārt tām pensijām un atlīdzībām, kuras lielākas par 285 euro mēnesī, indeksēja daļu no pensijas vai atlīdzības jeb 285 euro. Izņēmums bija politiski represētās personas, 1.grupas invalīdi un Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieki, kuriem pensijas un atlīdzības indeksēja neatkarīgi no to piešķirtā apmēra. Pensiju indeksācijas kārtība aplūkojama Labklājības ministrijas infografikā: Pensiju indeksācija. <http://www.lm.gov.lv/upload/infografikas/indeksacija1.jpg>

Vecāku un bērna kopšanas pabalstu sistēmas pilnveidošana

2014.gadā pilnveidojot vecāku un bērna kopšanas pabalstu sistēmu, tika ieviestas izmaiņas saistībā ar vecāku pabalstu un bērnu kopšanas pabalstu piešķiršanas kārtību, kā arī tika paaugstināts pabalstu apmērs. No 2014.gada 1. oktobra par vienu un tā paša bērna kopšanu vienlaikus piešķir vecāku pabalstu un bērna kopšanas pabalstu.

Minimālās darba algas paaugstināšana

Ņemot vērā to, ka valstī ir ievērojams minimālās darba algas saņēmēju īpatsvars, plašu sabiedrības daļu skāra minimālās darba algas paaugstināšana 2014.gadā. Minimālā mēneša alga no 2014.gada 1.janvāra tika paaugstināta līdz 320 euro un minimālā stundas tarifa likme līdz 1,933 euro. Savukārt pusaudžiem un tiem cilvēkiem, kuri ir pakļauti īpašam riskam, minimālā stundas tarifa likme 2014.gadā tika paaugstināta līdz 2,209 euro.

2.Uz iekļaujošu izaugsmi vērsta nodarbinātības politika

Šīs prioritātes ietvaros pārskata perioda nozīmīgākās aktivitātes bija vērstas uz stratēģiskā ietvara izstrādi iekļaujoša nodarbinātības īstenošanai, aktīvās darba tirgus politikas pasākumu pilnveidošanu, ieviešot bezdarbniekiem un darba meklētājiem labvēlīgākus pakalpojuma saņemšanas nosacījumus, palielinot atbalstu noteiktām bezdarbnieku grupām, ieviešot jaunus mērķētus pakalpojumus bezdarba riskam pakļautajām grupām.

Ar 2014.gada 1.janvāri Latvija tāpat kā citas Eiropas Savienības dalībvalstis uzsāka pasākuma „Jauniešu garantija” īstenošanu. Pasākums „Jauniešu garantija” darbosies laika posmā no 2014. līdz 2020.gadam, un tās mērķis ir neaktīvo jauniešu, vecumā no 15 līdz 29 gadiem, kuri nemācās un nestrādā, aktivizēšana, relatīvi īsā laika posmā (četros mēnešos) pēc mācību pārtraukšanas vai kļūšanas par bezdarbnieku. Pasākuma „Jauniešu garantija” ietvaros paredzēts dot iespēju neaktīvajiem jauniešiem saņemt kvalitatīvu darba, mācekļa prakses, stažēšanās, kā arī izglītības piedāvājumu, tajā skaitā izglītības programmās, kuras pabeidzot tiek iegūta atzīta profesionālā kvalifikācija. Kopš 2014.gada janvāra Nodarbinātības valsts aģentūrā jaunieši vecumā no 15 līdz 29 gadiem ciešā sadarbībā ar karjeras konsultantu un citiem Nodarbinātības valsts aģentūras speciālistiem var noskaidrot savas stiprās puses, saņemt informāciju par Latvijā pieejamām darba vietām, iegūt jaunas prasmes un pirmo darba pieredzi, iesaistīties apmācībās, kā arī saņemt atbalstu uzņēmējdarbībai. Kopumā jauniešiem ir pieejami 10 pasākumi, dalība kuros tiek noteikta, balstoties uz profilēšanas rezultātiem, t.sk., ņemot vērā jaunieša iepriekšējo pieredzi darba tirgū, iegūto izglītību, kā arī iemaņu un prasmju līmeni. Pieteikties šī atbalsta saņemšanai ir iespējams Nodarbinātības valsts aģentūras 28 filiālēs visā Latvijā.

2014.gadā nozīmīgs darbs tika ieguldīts, lai izstrādātu Iekļaujošas nodarbinātības pamatnostādnes 2015.-2020.gadam, kuras Ministru kabinetā tika pieņemtas

**Iekļaujošas
nodarbinātības
pamatnostādnes**

2015.gada sākumā. Nākamo septiņu gadu laikā plānots sekmēt iekļaujošāka darba tirgus veidošanos, pilnvērtīgi izmantojot Latvijas iedzīvotāju cilvēkresursu potenciālu, tajā skaitā mazinot bezdarba sociālās sekas, atbalstot bez darba palikušo cilvēku atgriešanos darba tirgū un sociālās atstumtības riskam pakļauto grupu pārstāvju pēc iespējas ilgu noturēšanos darba tirgū, kā arī uzlabojot darba vietu kvalitāti. Pamatnostādnēs iekļautie uzdevumi ir vērsti trīs virzienos: (1) iekļaujošs darba tirgus, kura ietvaros paredz atbalstu iedzīvotāju grupām, kurām atgriešanās darba tirgū ir visgrūtākā, piemēram, ilgstošajiem bezdarbniekiem, jauniešiem, kuri nemācās, pirmspensijas vecuma bezdarbniekiem, cilvēkiem ar invaliditāti; (2) līdzsvarots darba tirgus, kura ietvaros paredz darba tirgus piedāvājuma un pieprasījuma salāgošanu, ņemot vērā demogrāfisko tendenču prognozes un ekonomiskās situācijas attīstības scenārijus; (3) nodarbinātību sekmējoša vide, kuras ietvaros jāattīsta iekļaujošai nodarbinātībai draudzīgāku darbaspēka nodokļu un pabalstu sistēmu. Pamatnostādnēs ietvertu pasākumu un uzdevumu īstenošanai bez valsts budžeta finansējuma plānots piesaistīt arī Eiropas Savienības finanšu līdzekļus - Eiropas Sociālā fonda finansējumu darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" aktivitāšu ietvaros.

**Skolēnu
nodarbinātība
brīvlaikā**

2014.gada vasarā skolēnu brīvlaikā tika atsākts īstenot nodarbināšanas pasākumus skolēniem, lai skolēni no mācībām brīvajā laikā iegūtu darba pamatprasmis, iemaņas un darba pieredzi, vienlaikus iegūstot arī materiālu atbalstu ģimenei. Lai nodrošinātu darba iespējas skolēniem, 50% no minimālās mēneša algas apmēra sedza Nodarbinātības valsts aģentūra, bet atlikušo darba devējs. Īstenojamā skolēnu vasaras nodarbinātības pasākumā 2014.gadā tika nodarbināti 4287 skolēni. Visaktīvāk vasaras darbā iesaistījās meitenes – 2326, zēnu bija nedaudz mazāk – 1961.

3. Virzība uz aprūpi ārpus institūcijām, vienlaikus nodrošinot cienīgu sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu arī institūcijās

Atbilstoši 2013.gada 4.decembrī Ministru kabinetā pieņemtajām Sociālo pakalpojumu attīstības pamatnostādnēm 2014.-2020.gadam galvenie mērķi un rīcības virzieni labklājības jomā nākamajos septiņus gadus ir:

- veicināt deinstitucionalizācijas procesu, pakāpeniski aizvietojojot institucionālo aprūpi ar sociāliem pakalpojumiem ārpus institūcijām;
- attīstīt sabiedrībā balstītus, uz klienta individuālajām vajadzībām orientētus, sociālus pakalpojumus;
- nodrošināt efektīvu sociālo pakalpojumu pārvaldību un sociālo pakalpojumu kvalitātes paaugstinājumu.

Balstoties uz Pamatnostādnēs sociālo pakalpojumu attīstībai 2014.- 2020. gadam izvirzītajiem mērķiem, Labklājības ministrija 2014.gadā izstrādāja un iesniedza

grozījumus Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, kas 2014.gada 16.decembrī tika apstiprināti Ministru kabinetā un 26. decembrī tika iesniegti izskatīšanai Saeimā. Attiecībā uz sabiedrībā balstītu pakalpojumu attīstību un īstenošanu, likuma grozījumi paredz:

Sabiedrībā balstīti pakalpojumi

- ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojumu pakāpeniskai deinstitucionalizācijai, no 2016.gada noteikt stingrākus uzņemšanas noteikumus valsts finansētās ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās, kā arī ierobežot līdz 6 mēnešiem valsts finansētas institucionālās aprūpes periodu bāreņiem un bez vecāku gādības esošajiem bērniem vecumā līdz 2 gadiem;
- no 2017.gada ieviest valsts budžeta atbalsta mehānismu („nauda seko klientam”), lai nodrošinātu nepieciešamos pakalpojumus sabiedrībā tām personām, kuras izvēlas izbeigt pakalpojumu saņemšanu valsts sociālajos aprūpes centros;
- no 2016.gada ieviest sociālās aprūpes klientu grupēšanu, nosakot, ka klientiem sociālās aprūpes pakalpojums jāorganizē atbilstoši viņiem noteiktajam aprūpes līmenim.

4.Sistēmiska pakalpojumu attīstība personu ar funkcionāliem traucējumiem sociālās iekļaušanas veicināšanai

2014.gadā tika izstrādāts un Ministru kabinetā apstiprināts „Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanas pamatnostādņu 2014.-2020.gadam” plāns 2014.gadam (turpmāk – plāns). Plāns paredz 2014.gadā realizēt pasākumus, kas veicinātu personu ar invaliditāti pamattiesību un pamatbrīvību nodrošināšanu. Plānā iekļauti 2014.gadā veicamie pasākumi šādos virzienos: (1) izglītība, (2) darbs un nodarbinātība, (3) sociālā aizsardzība, (4) sabiedrības izpratne.

Personu ar invaliditāti tiesības

2014.gadā tika pabeigti visi nepieciešamie priekšdarbi, lai jau no 2015.gada 1.janvāra ieviestu pilnveidotu, starptautiskajiem kritērijiem atbilstošu invaliditātes noteikšanas sistēmu. Līdz ar 2015.gada 1.janvāri invaliditātes un darbības zaudējumu noteikšana notiek saskaņā ar Starptautiskā funkcionēšanas, nespējas un veselības klasifikācijā noteiktajiem principiem, kas paredz ņemt vērā ne tikai veselības traucējumus, bet arī to radītos aktivitāšu un funkcionēšanas ierobežojumus. Tādējādi cilvēkiem no 18 gadu vecuma līdz valsts vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamajam vecumam, nosakot invaliditātes grupu un darbības zaudējumu procentos, izvērtē funkcionēšanas ierobežojumu un tā pakāpi. Savukārt cilvēkiem pēc valsts vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamā vecuma sasniegšanas, nosakot invaliditātes grupu, tiek izvērtēti funkcionēšanas ierobežojumi un to pakāpe. Jaunās izmaiņas paredz arī būtisku administratīvā sloga samazināšanu, jo prognozējamās invaliditātes, invaliditātes un darbības zaudējumu

Pilnveidota invaliditātes noteikšanas sistēma

ekspertīzi pamatā veiks bez cilvēka klātbūtnes. Klātienē cilvēkam būs jāierodas tikai tad, ja Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas rīcībā nebūs pietiekošas informācijas, vai tā būs pretrunīga. Tāpat izmaiņas paredz, ka cilvēkam no 18 gadu vecuma invaliditātes ekspertīzes procesā būs iespēja izteikt savu viedokli, aizpildot funkcionālo spēju pašnovērtējuma anketu. Pilnveidotā sistēma būs arī objektīvāka, precīzāka un tajā būs iesaistīts lielāks skaits speciālistu, jo tiek piesaistīti arī pašvaldības sociālā dienesta darbinieks vai ergoterapeits, kas veic cilvēka no 18 gadu vecuma ikdienas aktivitāšu un vides novērtējumu. Pilnveidotā invaliditātes noteikšanas sistēma neparedz mainīt invaliditātes iedalījumu grupās. Tās saglabāsies kā līdz šim: 1.invaliditātes grupa - ļoti smaga invaliditāte (darbspēju zaudējums ir 80-100% apmērā), 2.invaliditātes grupa - smaga invaliditāte (darbspēju zaudējums ir 60-79% apmērā), 3. invaliditātes grupa - mērena invaliditāte (darbspēju zaudējums ir 25-59% apmērā). Cilvēkiem, kuriem invaliditāte noteikta līdz 2014.gada 31.decembrim, atkārtota invaliditātes ekspertīze būs jāveic tikai pēc invaliditātes termiņa beigām. Cilvēkiem, kuriem invaliditāte ir noteikta uz mūžu, tā nebūs jāpārskata.

**Uzlabojumi
tehnisko
palīgīdzekļu
pieejamībā**

Lai uzlabotu tehnisko palīgīdzekļu pieejamību personām ar smagiem traucējumiem no 2014.gada decembra par valsts budžeta līdzekļiem nodrošināta iespēja saņemt alternatīvās komunikācijas tehniskās palīgierīces bērniem un pieaugušajiem saziņas veicināšanai, papildus iekļaujot sarakstā 14 alternatīvās komunikācijas tehnisko palīgīdzekļu veidus (runas dēļi, komunikatori, datorpeles, trauksmes pogas u.c.). No 2014.gada 29.augusta noteikts par valsts budžeta līdzekļiem nodrošināmās surdotehnikas un tiftotehnikas klāsts, kas papildināts ar 13 jauniem tehnisko palīgīdzekļu veidiem (ierīces cukura līmeņa noteikšanai ar runas funkciju, šķidrums līmeņa noteicēji ar skaņas funkciju un ieraksta ierīces jeb diktofoni u.c.). Jaunie tehniskie palīgīdzekļi ir pieejami potenciāliem klientiem jau sākot no 2015.gada 1.janvāra.

**Uzlabojumi
sociālo
pakalpojumu
kvalitatē**

Strādājot pie pakalpojumu kvalitātes uzlabojumiem un pieejamības nodrošināšanas ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu institūcijās, valsts sociālās aprūpes centru (pieci centri Latvijā) filiālēs 2014.gadā tika izveidoti veselības punkti klientiem ar smagiem veselības traucējumiem. Veselības punktos tika iekārtotas telpas klientu apskatei un izmeklēšanai, ārstniecisko procedūru un manipulāciju veikšanai, nepieciešamības gadījumā arī pacientu novērošanai un izolācijai, kā arī tika iegādātas nepieciešamās ierīces un nodrošināts atbilstošs veselības aprūpes personāls. Veselības punkti ir reģistrēti ārstniecības iestāžu reģistrā.

2014.gada decembrī Labklājības ministrija sadarbībā ar Veselības ministriju, Nacionālo Veselības dienestu un aprūpes mājās pakalpojuma sniedzēju pārstāvjiem izstrādāja vadlīnijas „Starpprofesionālā sadarbība veselības un

sociālo pakalpojumu jomā darbā ar personām, kurām ir grūtības aprūpēt sevi". Vadlīniju mērķis ir:

Starpinstitucionāla
sadarbība
kvalitatīvam
pakalpojumam

- skaidrot kompetenču sadalījumu pakalpojumu sniegšanā starp veselības aprūpes speciālistiem un sociālo pakalpojumu sniedzējiem, lai nepieciešamības gadījumā pakalpojumu sniedzēji varētu informēt klientus par klientu vajadzībām un veselības stāvoklim atbilstošākā pakalpojuma saņemšanas un sniegšanas nosacījumiem;
- sniegt rekomendācijas veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu sniedzējiem sadarbības uzlabošanai darbā ar klientiem, kuri hronisku vai īslaicīgu funkcionālo ierobežojumu dēļ nespēj pilnībā sevi aprūpēt un ir nepieciešama starpinstitucionāla palīdzības koordinēšana problēmsituācijas labākam risinājumam, norādot, kuros gadījumos ir nepieciešams informēt citas jomas partneri par konstatētajām problēmām;
- sniegt informāciju, kā rīkoties, lai novērstu iespējamus riskus un situācijas, kad nepietiekama informācijas apmaiņa, institūciju kompetenču nepietiekama pārzināšana, novēlotas vai neprecīzas informācijas sniegšana vai saņemšana kavē savlaicīgu pakalpojuma sniegšanu personām, kurām ir grūtības aprūpēt sevi, vai negatīvi ietekmē saistītās jomas speciālistu sniegtā pakalpojuma kvalitāti vai pieejamību.

1.3. PADOTĪBĀ ESOŠĀS INSTITŪCIJAS

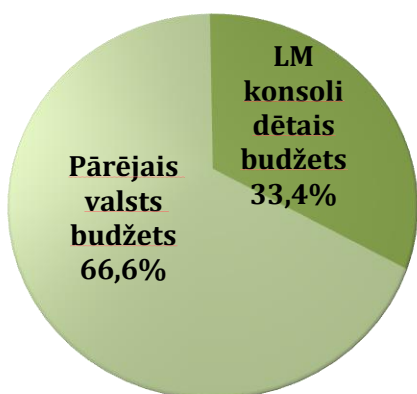
2014.gadā Labklājības ministrijas padotībā bija:

- Nodarbinātības valsts aģentūra,
- Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra,
- Valsts darba inspekcija,
- Sociālās integrācijas valsts aģentūra,
- Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija,
- Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija,
- Valsts sociālās aprūpes centri „Kurzeme”, „Latgale”, „Rīga”, „Vidzeme”, „Zemgale”.

Ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja Valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību „Šampētera nams”, kas nodarbojas ar Labklājības ministrijas saimniecisko jautājumu nodrošināšanu un daļas Labklājības ministrijas valdījumā esošo nekustamo īpašumu apsaimniekošanu.

2. Finanšu resursi un darbības rezultāti

Lai uzskatāmāk raksturotu labklājības nozares finansējuma izlietojuma efektivitāti, sasniegtos rādītājus un finanšu resursu saikni ar nozares prioritātēm, informācija par Labklājības ministrijai piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem un finansējuma izlietojuma analīze ir sniegta sadalījumā pa Labklājības ministrijas četriem, šī pārskata 1.1.sadaļā minētajiem, darbības virzieniem. Katra darbības virziena ietvaros finanšu resursu izlietojums tiek vērtēts attiecīgo budžeta programmu un apakšprogrammu griezumā, kas ir vērstas uz konkrētā darbības virziena mērķu sasniegšanu.

2014.gadā labklājības nozares konsolidētais budžets bija 2,46 miljardi euro, jeb 33,4% jeb no kopējā valsts budžeta, t.sk.:

- 2,12 miljardi euro valsts speciālā sociālās apdrošināšanas budžeta izdevumi;
- 64,2 milj. euro Eiropas Savienības fondu un ārvalstu finanšu palīdzības projektu finansējums, (t.sk. 26,3 milj. euro atmaksa valsts pamatbudžetā);
- 279,8 milj. euro – pārējais nozares pakalpojumu un funkciju nodrošināšanai plānotais finansējums.

Labklājības ministrijas pamatbudžetu 2014.gadā veidoja 15 programmas un 28 apakšprogrammas.

2014.gadā izveidotas šādas programmas un apakšprogrammas:

- Programma 97.00.00 „Nozaru vadība un politikas plānošana” ar divām apakšprogrammām - 97.01.00 „Labklājības nozares vadība un politikas plānošana” un 97.02.00 „Nozares centralizēto funkciju izpilde”;
- Apakšprogramma 05.59.00 „Dotācija invalīdu biedrībām un organizācijām”;
- Apakšprogramma 20.03.00 „Piemaksas pie vecuma un invaliditātes pensijām”;
- Apakšprogramma 70.07.00 „Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija, dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm”;
- Apakšprogramma 63.07.00 „Eiropas Sociālā fonda īstenotie projekti labklājības nozarē 2014.-2020.gadam”;

- Apakšprogramma 70.22.00 „Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām 2014.-2020.gadam pasākumu īstenošana”;
- Apakšprogramma 65.07.00 „Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai projektu un pasākumu īstenošana labklājības nozarē 2014. - 2020.gadam)”.

2014. gadā netika plānots finansējums šādās programmās un apakšprogrammās:

- Programma 01.00.00 „Politikas plānošana un ieviešanas uzraudzība” un tās apakšprogramma 01.01.00 „Nozares vadība”;
- Apakšprogramma 05.65.00 „Sociālās drošības tīkla stratēģijas pasākumu īstenošana”;
- Apakšprogramma 05.67.00 „Valsts atbalsts pašvaldību pirmsskolas izglītības iestāžu rindu likvidēšanai”, finansējumu pārdalot uz Izglītības un zinātnes ministriju, lai Izglītības un zinātnes ministrija nodrošinātu Izglītības kvalitātes valsts dienesta reģistra izveidi un uzturēšanu un valsts atbalstu bērniem no pusotra gada vecuma līdz obligātai bērna sagatavošanas pamatizglītības ieguves uzsākšanai, atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 16.jūlija sēdes protokola Nr.40 20.§ 5.punktam un 21.§ 6.punktam, un uz Labklājības ministrijas pamatbudžeta apakšprogrammu 22.01.00 „Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija un bērnu uzticības tālrunis”, lai Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija nodrošinātu bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzēju darbības uzraudzību un kontroli;
- Apakšprogramma 65.06.00 „Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai projektu un pasākumu īstenošana labklājības nozarē 2007.-2013.gadam”.

Labklājības ministrijas kopējie **pamatbudžeta** 2014.gadā plānotie izdevumi bija 562 653,1 tūkst. euro apmērā, bet faktiskie attiecīgā perioda **izdevumi** bija 554 996,9 tūkst. euro apmērā (98,6% no plānotā apmēra).

2014.gadā **valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžetā** plānotie ieņēmumi bija 2 208,9 milj. euro, plānotie izdevumi – 2 126,6 milj. euro. Faktiskie ieņēmumi pārskata periodā bija 2 222,1 milj. euro, faktiskie **izdevumi** – 2 121,8 milj. euro.

Kopējie labklājības nozarei pārskata periodā piešķirtie finanšu resursi ir atspoguļoti šī pārskata pielikumā.

2.1. FINANSĒJUMS MINISTRIJAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI

Labklājības ministrijas darbība tiek nodrošināta darbības virziena „Nozares politikas plānošana un īstenošanas uzraudzība” ietvaros. Minētais darbības virziens 2014. gadā nodrošināja finansējumu arī tehniskai palīdzībai Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Eiropas Sociālā fonda un Kohēzijas fonda projektu, kā arī citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu

īstenošanai, kā arī Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšanai 2015.gadā.

Darbības virziens: Nozares politikas plānošana un īstenošanas uzraudzība

Darbības virziena uzdevums ir efektīvas, uz rezultātiem virzītas politikas plānošana un ieviešana Labklājības ministrijas kompetences jomās. Darbības virziens tiek finansēts šādu budžeta programmu ietvaros: 70.00.00 „Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana”, 73.00.00 „Pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētie projekti”, 96.00.00 „Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana 2015. gadā”, 97.00.00 „Nozaru vadība un politikas plānošana”.

Budžeta programma „97.00.00 Nozaru vadība un politikas plānošana”

Programmas mērķis ir izstrādāt un īstenot valsts politiku stabilai un ilgtspējīgai sociālās aizsardzības sistēmas darbībai, lai nodrošinātu iespēju aizsargāt katras personas sociāli ekonomiskās tiesības, kā arī nodrošināt centralizēto informācijas un komunikācijas tehnoloģiju funkciju izpildi.

Budžeta apakšprogramma 97.01.00 ”Labklājības nozares vadība un politikas plānošana”

Apakšprogrammas mērķis ir izstrādāt un īstenot valsts politiku stabilai un ilgtspējīgai sociālās aizsardzības sistēmas darbībai, lai nodrošinātu iespēju aizsargāt katras personas sociāli ekonomiskās tiesības. Apakšprogrammas ietvaros tiek nodrošināta Labklājības ministrijas darbība, kas vērsta uz rīcības politikas izstrādi noteiktajās atbildības jomās.

2014.gadā Labklājības ministrija izstrādāja šādus nozīmīgus nozares politikas plānošanas dokumentus, proti, koncepciju „Par minimālā ienākuma līmeņa noteikšanu”, koncepciju „Par sociālās uzņēmējdarbības ieviešanas iespējām Latvijā”, „Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanas pamatnostādņu 2014. - 2020. gadam” plānu 2014. gadam, kā arī strādāja pie Iekļaujošas nodarbinātības pamatnostādņu 2015. - 2020. gadam izstrādes.

Apakšprogrammas ietvaros norit arī politikas īstenošanas uzraudzība 11 padotības iestādēs, valsts kapitāldaļu pārvaldīšana VSIA „Šampētera nams”, atsevišķu valsts sociālo pakalpojumu administrēšana, sociālo pakalpojumu sniedzēju kontrole, sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistra un adopcijas reģistra uzturēšana, kā arī ES fondu un cita ārvalstu finansējuma piesaiste labklājības nozares projektiem un to efektīvas izlietošanas uzraudzība.

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 3 186,6 tūkst. euro, jeb 99,8% no plānotā apmēra.

Budžeta apakšprogramma 97.02.00 Nozares centralizēto funkciju izpilde

Apakšprogrammas mērķis ir nodrošināt nozares centralizēto informāciju komunikāciju tehnoloģiju pārvaldības funkciju. Apakšprogrammas ietvaros pārskata periodā tika nodrošināta: nozares informācijas sistēmu pielāgošana euro valūtai projekta CIS/00/002 „Latvijas Nacionālā eiro ieviešanas plāna pasākumi” ietvaros, centralizētās informāciju komunikāciju tehnoloģiju funkcijas pārvaldība, Eiropas Reģionālās attīstības fonda ietvaros izstrādāto informācijas tehnoloģiju sistēmu turpmākā uzturēšana un veikti centralizēti nozares datortīkla maksājumi. Uzsākta informatīvā ziņojuma „Par vienotās Labklājības informācijas sistēmas (LabIS), nozares centralizēto funkciju informācijas sistēmu un centralizētās informāciju komunikāciju tehnoloģiju infrastruktūras attīstības koncepciju” izstrāde, kā arī uzsākts darbs pie normatīvā regulējuma izstrādes, lai nodrošinātu LabIS ieviešanu.

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 335,9 tūkst. euro, jeb 99,5% no plānotā apmēra.

Budžeta programma „96.00.00 Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana 2015.gadā”

Programmas mērķis ir nodrošināt Eiropas Savienības Padomes prezidentūras kvalitatīvu sagatavošanu un norisi Labklājības ministrijas kompetences jomā.

Programmas ietvaros, prezidentūras darba programmas nodarbinātības un sociālajos jautājumos sagatavošanai, tika nodrošināta dalība 61 Sociālo jautājumu darba grupā un Ministru padomes sanāksmēs, vairāk nekā 90 dažādos starptautiskos pasākumos un citos pasākumos saistībā ar prezidentūras darba programmas sagatavošanu. Tika sagatavoti arī suvenīri reprezentācijai, kā arī organizēti reprezentācijas pasākumi.

Programmas **izdevumi** 2014.gadā bija 290,1 tūkst. euro, jeb 54,2% no plānotā apmēra. Izdevumi pamatā netika izpildīti tādās pozīcijās kā atlīdzība, preces un pakalpojumi. Plānotais finansējums netika iztērēts, ņemot vērā prezidentūrā iesaistītā personāla izmaiņas, kā arī reprezentācijas izdevumu samazinājums. Tāpat izdevumu samazinājumu ietekmēja savlaicīga komandējumu plānošana

Budžeta programma 70.00.00 „Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana”

Programmas mērķis ir nodrošināt atbalstu Labklājības ministrijas kā atbildīgās iestādes un Nodarbinātības valsts aģentūras kā sadarbības iestādes Eiropas Savienības fondu aktivitāšu un apakšaktivitāšu administrēšanai, rezultātu sasniegšanai un citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu īstenošanai.

Budžeta apakšprogramma 70.05.00 „Tehniskā palīdzība Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Eiropas Sociālā fonda, Kohēzijas fonda apgūšanai 2007.-2013.gadam

Apakšprogrammas mērķis ir atbalstīt Labklājības ministrijas kā atbildīgās iestādes un Nodarbinātības valsts aģentūras kā sadarbības iestādes pārziņā esošo Eiropas Savienības fondu aktivitāšu un apakšaktivitāšu īstenošanas vadību un uzraudzību, nodrošinot plānoto rezultātu sasniegšanu un pieejamo finanšu līdzekļu savlaicīgu un efektīvu apguvi. Apakšprogrammas ietvaros tiek īstenoti divi projekti: (1) Labklājības ministrija īsteno tehniskās palīdzības projektu „Eiropas Savienības struktūrfondu administrēšana Labklājības ministrijā 2007. - 2013.gada plānošanas periodā (2012.-2015.gads)”; (2) Nodarbinātības valsts aģentūra īsteno projektu „Tehniskā palīdzība Nodarbinātības valsts aģentūras – sadarbības iestādes darbības nodrošināšanai”.

Apakšprogrammas ietvaros tika izstrādāts normatīvais regulējums Eiropas Savienības struktūrfondu aktivitāšu īstenošanai 2007.-2013.gada plānošanas periodam – sagatavoti un apstiprināti 14 Ministru kabineta noteikumi, trīs grozījumi Darbības programmas „Cilvēkresursi un nodarbinātība” papildinājumā, sagatavoti un nosūtīti ziņojumi atbildīgajām iestādēm, kā arī organizētas 12 Eiropas Savienības fondu aktivitāšu projektu īstenošanas pārraudzības sanāksmes. Tika nodrošināta arī Labklājības ministrijas kompetences uzdevumu izpilde 2014.-2020.gada Eiropas Savienības fondu plānošanas perioda sagatavošanai un īstenošanai – specifisko atbalsta mērķu īstenošanas nosacījumu izstrāde (Ministru kabineta noteikumu projekti, specifisko atbalsta mērķu sākotnējie novērtējumi, projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriji un to piemērošanas metodikas), atbildīgās iestādes vadības un kontroles sistēmas izveidošana u.c. Nodrošināta Eiropas Savienības fondu finansējuma apguves mērķa izpilde un Eiropas Savienības fondu piešķiruma apguve atbilstoši n+2 principam (izpilde ESF 101%, bet ERAF par 135% no 2014. gada plāna), sagatavoti Labklājības ministrijas ziņojumi par Eiropas Savienības fondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ieviešanu 2013. gada 2. pusgadā un 2014.gada 1.pusgadā, tika nodrošināti informācijas un publicitātes pasākumi atbilstoši Eiropas Savienības struktūrfondu komunikācijas plānam labklājības nozarē 2014.gadam, kā arī nodrošināta horizontālās prioritātes „Vienlīdzīgas iespējas” pasākumu īstenošana Labklājības ministrijā atbilstoši „ES fondu horizontālās prioritātes „Vienlīdzīgas iespējas” ieviešanas pasākumu plānam 2014.gadam”. Apakšprogrammas ietvaros Sadarbības iestāde (Nodarbinātības valsts aģentūra) veica 28 pārbaudes Eiropas Savienības fondu projektu īstenošanas vietās, veiktas 88 iepirkuma pārbaudes pirms iepirkuma līguma slēgšanas, sagatavotas 10 izdevumu deklarācijas un iesniegtas sertifikācijas iestādei, apliecinājumu izdevumu deklarācijas apstiprināšanai, pārbaudīti 99 projektu progresa pārskati, pārbaudīti 168 maksājuma pieprasījumi, noorganizēti

pieci semināri ESF projektu iesniedzējiem un īstenotājiem, kā arī aktualizēta informācija tīmekļa vietnē ESF sadaļa www.nva.gov.lv/esf

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 1 118,5 tūkst. euro, jeb 97,7% no plānotā.

Budžeta apakšprogramma 70.06.00 „Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana labklājības nozarē”

Apakšprogrammas mērķis ir īstenot projektus Eiropas Savienības Mūžizglītības programmas ietvaros. Apakšprogramma nodrošina Eiropas Savienības Mūžizglītības programmas apakšprogrammas Leonardo da Vinci līdzfinansētā projekta „Prasmju ilgstošo bezdarbnieku apmācībā pilnveidošana Lielbritānijā: labās prakses piemēru apmaiņa kā garantija panākumiem” un projekta „ERASMUS mobilitātes projekts” īstenošanu.

Apakšprogrammas ietvaros tika sagatavotas un īstenotas „ERASMUS mobilitātes projekta” divas mobilitātes: Sociālās integrācijas valsts aģentūras Koledžas studiju programmas ”Surdotulks” divu lektoru personāla apmācības vizīte Čehijā Prāgas Kārļa Universitātes Mākslas fakultātes Nedzirdīgo studiju institūtā un Čehu zīmju valodas tulku kamerā. Sagatavota ilustratīva informācija par vizītes norisi Sociālās integrācijas valsts aģentūras mājaslapai. Mobilitātes dalībnieki sagatavoja „ERASMUS personāla pieredzes apmaiņas mobilitātes veiksmes stāstus” (mobilitātes dalībnieka pieredzi) publicēšanai Valsts izglītības attīstības aģentūras mājaslapā.

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 1,4 tūkst. euro, jeb 100% no plānotā.

Apakšprogramma 70.07.00 „Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija, dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm”

Apakšprogrammas mērķis ir nodrošināt pilnvērtīgu Labklājības ministrijas pārstāvju dalību Eiropas Savienības Padomes darba grupas sanāksmēs un Eiropas Savienības Padomes sanāksmēs, lai panāktu Latvijas interesēm un apstiprinātajai nacionālajai pozīcijai atbilstoša lēmuma pieņemšanu.

Apakšprogrammas ietvaros tika nodrošināta dalība 57 Sociālo jautājumu darba grupas sanāksmēs un četrās Eiropas Savienības Nodarbinātības, sociālās politikas veselības un patērētāju lietu ministru padomes sanāksmēs.

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 21,3 tūkst. euro, jeb 79% no plānotā, ņemot vērā, ka izdevumi tika veikti atbilstoši Eiropas Savienības Padomes darba grupu un Padomju sanāksmju grafikam un izdevumi dalībai sanāksmēs bija mazāki.

Apakšprogramma 70.22.00 „Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām (2014.- 2020.gadam) pasākumu īstenošana”

Apakšprogrammas mērķis ir īstenot projektu „Tehniskā palīdzība Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām īstenošanai” (turpmāk – EAFVP). 2014.gada laikā veikti vairāki ar fonda ieviešanu saistīti priekšdarbi: izstrādāta un apstiprināta Eiropas Komisijas Darbības programma pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšanai vistrūcīgākajām personām 2014.-2020.gada plānošanas periodā; izstrādāts un pieņemts EAFVP 2014.-2020.gada plānošanas perioda vadības likums;

- Pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr.727 „Darbības programmas „Pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšana vistrūcīgākajām personām 2014.-2020. gada plānošanas periodā” īstenošanas noteikumi un Ministru kabineta noteikumi Nr. 833 „Darbības programmas „Pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšana vistrūcīgākajām personām 2014.-2020.gada plānošanas periodā” īstenošanas uzraudzības noteikumi”; noslēgtas Starpresoru vienošanās par sadarbību EAFVP vadības nodrošināšanā ar Sabiedrības integrācijas fondu kā sadarbības iestādi un ar Finanšu ministriju kā revīzijas iestādi; panākta vienošanās ar Pārtikas un veterināro dienestu par sadarbību Darbības programmas īstenošanā; nodrošināta Latvijas viedokļu izteikšana Eiropas Komisijas organizētajās sanāksmēs par EAFVP regulas un deleģēto regulu izstrādi un nodrošināta dalība Eiropas Komisijas rīkotajā Darbības programmas progresa novērtēšanas sanāksmē, tajā skaitā, sagatavots un iesniegts Eiropas Komisijas progresa novērtēšanas ziņojums, organizētas divas vizītes pie labdarības organizācijām, veikta Darbības programmas īstenošanas progresa prezentācija un viedokļa izteikšana sanāksmē; tika organizēta sabiedrības informēšana par EAFVP ieviešanas uzsākšanu: prezentācijas semināros ar potenciālajām partnerorganizācijām, ar pašvaldību sociālajiem dienestiem, intervijas laikrakstiem, radio, reģionālajai TV, līdzdalība preses relīžu izstrādē, atbildes uz nevalstisko organizāciju elektroniski iesūtītajiem jautājumiem.

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 60,9 tūkst.euro 90,2% no plānotā izdevumu apjoma.

Budžeta programma „73.00.00 Pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētie projekti”

Budžeta apakšprogramma 73.06.00 Ārvalstu finanšu palīdzības finansēto projektu īstenošana labklājības nozarē

Apakšprogrammas mērķis ir nodrošināt ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu „*Net-Safe Latvia*”, „*FORCAVI (Formacion la Calidad de Vida)*”, „*A Safety Compass signposting ways to escape trafficking*”, „Meklējot labāko Eiropas praksi jauniešu noziedzības novēršanai”, „EURES aktivitāšu plāns 2013-2014/Latvija”, „Latvijas visaptverošas aktīvās novecošanās

stratēģijas izveide iedzīvotāju darba mūža pagarināšanai un uzlabošanai”, „Atbalsts Azerbaidžānas Valsts sociālās aizsardzības fondam, ieviešot fondēto elementu pensiju apdrošināšanas sistēmā, izveidojot privāto pensiju fondu un regulējošās likumdošanas ietvaru”, „Zināšanu un labās prakses apmaiņa deinstitutionalizācijas jautājumos” īstenošanu.

Realizētās nozīmīgākās aktivitātes:

- Projekta „Net-Safe Latvia” ietvaros: atbildēts uz 296 zvaniem par drošību internetā, organizētas četras radošās darbnīcas „Droša un pozitīva komunikācija interneta vidē”, četras radošās darbnīcas “Es internetā – mana atbildība” un viena radošā darbnīca „Iecietības veicināšana skolā un internetā”, nodrošināta dalība Rīgas Domes organizētajā pasākumā „Nāc un piedalies!” Vērmanes dārzā, kur bērniem vadītas radošās darbnīcas par interneta drošību un palīdzības saņemšanu, tika organizēta konference „Pozitīva komunikācija skolā un internetā”, kā arī tika organizēts komiksu konkurss skolēniem par pozitīvu komunikāciju un drošību internetā „Uzzīmē savu stāstu!”, kopumā saņemti 170 darbi, izveidots videoklips „Mammu! Tēti! Padomā pirms citiem rādi manas bildes internetā!”. Projekta ietvaros tika nodrošināta dalība arī trijos Eiropas līmeņa pasākumos Bratislavā, Milānā un Viļņā (*Bratislav Insafe training Helpline meeting, Cluster meeting in Milan, Vilnius Insafe training Helpline meeting.*).

Projekta izdevumi 2014.gadā bija 41,5 tūkst. euro, jeb 99,9% no plānotā finansējuma.

- Projektā „FORCAVI” (*Formacion para la Calidad de Vida*) tika noorganizēts seminārs modeļa “Dzīves kvalitāte” apmācībai, veikta semināru rezultātu apkopošana, analīze, sagatavots informatīvs materiāls, kas pieejams Sociālās integrācijas valsts aģentūras mājaslapā. Nodrošināta dalība 5. starptautiskajā projekta noslēguma sanāksmē, kurā tika prezentēti projekta rezultāti un apspriesti pasākumi projekta ilgtspējas nodrošināšanai. Projekta inovācija prezentēta arī Baltijas jūras reģiona konferencē „Profesionālā rehabilitācija cilvēkiem ar invaliditāti. Stratēģiskais virziens”. Tika nodrošināta arī projekta apmācību materiāla tulkošana, sagatavošana un drukāšana.

Projekta izdevumi 2014.gadā bija 13,3 tūkst. euro, jeb 78,7% no plānotā finansējuma.

- Projekta „*A Safety Compass: signposting ways to escape trafficking*” ietvaros tika nodrošināta dalība darba grupas sanāksmē Tallinā par starptautisku cilvēktirdzniecības upuru atbalsta mehānisma izveidi starp Latviju - Igauniju un Lielbritāniju, kā arī tika nodrošināta dalība apmācībās Londonā par starptautisku cilvēktirdzniecības upuru atbalsta mehānisma

izveidi starp Latviju, Igauniju un Lielbritāniju. Tika nodrošinātas apmācības uzticības tālruņa darbiniekiem par cilvēktirdzniecības gadījumu risināšanu.

Projekta izdevumi 2014.gadā bija 0,8 tūkst. euro, jeb 73,3% no plānotā finansējuma.

- Projekta „Meklējot labāko Eiropas praksi jauniešu noziedzības novēršanai” ietvaros tika nodrošināta dalība Cēsu pašvaldības organizēta starpinstitucionāla sanāksmē par projekta realizācijas gaitu, dalība seminārā Madonā, kurā apsprieda projekta īstenošanas gaitu, kā arī dalība projekta vadītāju sanāksmēs, Madonas, Ļaudonas un Bērzaunes projekta koordinatoriem un sociālā dienesta pārstāvjiem par aktivitāšu katalogu izmantošanu un jaunu pakalpojumu ieviešanu, projektā iesaistīto bērnu riska izvērtēšanas anketu rezultātiem un veiktajām darbībām attiecībā pret katru bērnu. Tika organizētas projektā iesaistīto pašvaldības speciālistu, bērnu un viņu vecāku aptaujas par projekta ieguvumiem, izmaiņām bērnu uzvedībā, apgūtajām prasmēm un nākotnes perspektīvām, kā arī pārrunāti projektā iesaistīto pašvaldību speciālistu darba rezultāti, problēmas un iespējamais risinājums, plānojot aktivitātes dalībniekiem pēc projekta noslēgšanas.

Projekta izdevumi 2014.gadā bija 3,4 tūkst. euro, jeb 99,7% no plānotā finansējuma.

- Projektā „EURES aktivitāšu plāns 2013-2014/Latvija” ietvaros tika organizēta izstāde par Eiropas darba mobilitātes portālu (turpmāk - EURES) „Darbs un karjera 2014” Liepājā un nodrošināta dalība izstādē „Uzņēmēju dienas 2014” Daugavpilī. Projekta ietvaros tika organizēti gan reģionāli, gan informatīvi semināri Nodarbinātības valsts aģentūras darbiniekiem, darba devējiem, pašvaldību pārstāvjiem, sadarbības partneriem, jauniešiem. Rīgā tika organizēta EURES nacionālā konference. Rēzeknē tika organizēta apaļā galda tikšanās ar sociālajiem partneriem. Projekta ietvaros notika vairāki pārrobežu sadarbības pasākumi – organizēti semināri Latvijas - Lietuvas sadarbībai Liepājā un Anyksčiai, Visaginā, Klaipēdā, Utenā (Lietuva). Latvijas – Lietuvas - Polijas sadarbībai veltīts seminārs tika organizēts Daugavpilī; dalība divos Īrijas latviešu biedrības un Latvijas vēstniecības Īrijā rīkotajos informatīvajos pasākumos Īrijā; dalība vairākos Eiropas darba gadatirgus pasākumos Lietuvā, Igaunijā, Īrijā, Somijā. Tika nodrošināta arī dalība dažādās EURES darba grupas sanāksmēs Briselē (Beļģijā), kā arī EURES apmācību koordinātoru mācību seminārā Boloņā (Itālijā).

Projekta izdevumi 2014.gadā bija 25,2 tūkst. euro, jeb 27,9% no plānotā finansējuma.

- Projektā „Latvijas visaptverošas aktīvās novecošanās stratēģijas izveide iedzīvotāju darba mūža pagarināšanai un uzlabošanai” ietvaros tika noorganizēti četri semināri: par aktīvās novecošanas jautājumiem, par nodarbinātības jautājumiem, par veselības jautājumiem un par sociālās aizsardzības jautājumiem Latvijā, Igaunijā, Austrijā un Polijā. Projekta ietvaros pārskata gadā notika trīs mācību braucieni uz Austriju, Varšavu un Igauniju. Austrijā bija iespēja iepazīties ar īstenotajiem pasākumiem aktīvās novecošanās veicināšanai un gados vecāku iedzīvotāju iekļaušanai darba tirgū Austrijā, Polijā un Igaunijā.

Projekta izdevumi 2014.gadā bija 135,4 tūkst. euro, jeb 90,0% no plānotā finansējuma.

- Projektā „Atbalsts Azerbaidžānas Valsts sociālās aizsardzības fondam, ieviešot fondēto elementu pensiju apdrošināšanas sistēmā, izveidojot privāto pensiju fondu un regulējošās likumdošanas ietvaru” ietvaros tika uzsākta projekta ieviešana un veikts avansa pārskaitījums, sekmīgi īstenotas paredzētās aktivitātes: konference, apmācību semināri, prezentācijas par pensiju sistēmām Eiropas Savienībā, pieredzes apmaiņas brauciens uz Vāciju u.c.

Projekta izdevumi 2014.gadā bija 278,2 tūkst. euro, jeb 55,6% no plānotā finansējuma.

- Projekta „Zināšanu un labās prakses apmaiņa deinstitucionalizācijas jautājumos” ietvaros notikušas pieredzes apmaiņas vizītes Helsinkos (Somijā), Bergenā (Norvēģijā), kā arī valsts budžetā tika atgriezts priekšfinansējums 900 euro apmērā.

Projekta izdevumi 2014.gadā bija 10,1 tūkst. euro, jeb 100% no plānotā finansējuma.

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 508,0 tūkst. euro apmērā, jeb 62,4% no plānotā. Atlikums 305,9 tūkst. euro apmērā izveidojies sakarā ar projektos iesaistīto darbinieku atvaļinājumiem, kuri tika apmaksāti no Labklājības ministrijas valsts pamatfunkciju īstenošanas finansējuma, jo atvaļinājums tika izmantots par periodu, kurā darbinieki bija nodarbināti valsts pamatfunkciju īstenošanas funkciju veikšanā. Izdevumi bija zemāki arī saistībā ar kancelejas preču iegādi, reprezentācijas izdevumiem, komandējumiem, biroja uzturēšanas izdevumiem, izmaiņām projektu aktivitāšu ieviešanas kalendārā u.c

2.2. PĀRĒJO BUDŽETA PROGRAMMU UN APAKŠPROGRAMMU IZPILDES ANALĪZE

Darbības virziens: „Ienākuma zaudējuma un papildus izdevumu kompensēšana iedzīvotājiem sociālā riska iestāšanās gadījumā”

Darbības virziena uzdevums ir nodrošināt valsts sociālās apdrošināšanas sistēmas funkcionēšanu un attīstību, kā arī ienākumu aizvietošanu aizejot pensijā,

darbnespējas laikā, invaliditātes, maternitātes, slimības un bezdarba gadījumā. Darbības virziena finansēšanas avots ir valsts sociālās apdrošināšanas speciālais budžets - budžeta programma „04.00.00 Sociālā apdrošināšana” un tās apakšprogrammas. Ņemot vērā sociālā taisnīguma principu, no valsts pamatbudžeta budžeta programmas „04.00.00 Valsts atbalsts sociālajai apdrošināšanai” speciālajā sociālās apdrošināšanas budžetā transferta veidā tiek veiktas iemaksas sociālajai apdrošināšanai pensijām un/vai pret bezdarbu par noteiktām personu grupām.

Budžeta programma 04.00.00. „Sociālā apdrošināšana”

Programmas ietvaros tiek nodrošināts sociālās apdrošināšanas iemaksām atbilstošs ienākumu aizvietoējums sociālā riska iestāšanās gadījumā – iestājoties pensijas vecumam, iegūstot invaliditāti, zaudējot apgādnieku, slimības un bezdarba gadījumā, pirmsdzemdību un pēcdzemdību periodā, kopjot bērnu, ciešot darba negadījumā vai saslimstot ar arodslimību. Līdztekus tiek sniegts materiālais atbalsts bezdarbniekiem pārkvalificēšanās vai kvalifikācijas celšanas laikā, bezdarbnieku pārkvalifikācija un kvalifikācijas paaugstināšana, bezdarbnieku atgriešanos darba tirgū veicināšana. Programmas ietvaros tiek nodrošināta valsts pārvaldes funkciju sociālās apdrošināšanas pakalpojumu un valsts sociālo pabalstu administrēšanas jomā īstenošana.

Speciālā budžeta ieņēmumi 2014.gadā bija 2 222 106,3 tūkst. euro, jeb 100,6% no plānotā. Savukārt izdevumi bija 2 121 754,5 tūkst. euro, jeb 99,8% no plānotā (skat. 1.tabulu).

1.tabula

Valsts sociālās apdrošināšanas speciālais budžets 2012. - 2013. gads

	2013.gada izpilde tūkst. euro	2014.gadā plānots tūkst. euro	2014.gada izpilde tūkst. euro
Ieņēmumi	2 036 256,9	2 208 948,6	2 222 106,3
Izdevumi	2 094 168,0	2 126 558,3	2 121 754,5
Bilance	-57 911,1	82 390,3	100 351,8

Programmas mērķu sasniegšana tiek nodrošināta no četriem speciālajiem budžetiem: Valsts pensiju speciālā budžeta, Nodarbinātības speciālā budžeta, Darba negadījumu speciālā budžeta un Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta. Atsevišķā apakšprogrammā tiek plānoti sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta rīkotāja – Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izdevumi (skat. 2.tabulu).

2.tabula

Programmas (apakšprogrammas) kods, nosaukums, pasākums, projekts, funkcija	2014.gada plāns tūkst. euro	2014.gada izpilde tūkst. euro	2014.gada izpilde pret 2014.gada plānu %
04.00.00 Sociālā apdrošināšana	2 126 558,3	2 121 754,5	99,8
04.01.00 Valsts pensiju speciālais budžets	1 656 328,3	1 654 445,5	99,9
04.02.00 Nodarbinātības speciālais budžets	112 590,8	109 924,3	97,6
04.03.00 Darba negadījumu speciālais budžets	29 058,6	28 829,5	99,2
04.04.00 Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžets	418 052,7	417 471,3	99,9
04.05.00 Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālais budžets	14 636,1	14 609,0	99,8

Budžeta apakšprogramma 04.01.00 Valsts pensiju speciālais budžets

Apakšprogrammas mērķis ir kompensēt ienākumu zaudējumu, aizejot pensijā vai zaudējot apgādnieku.

Apakšprogrammas īstenošanu nodrošina Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra, piešķirot un izmaksājot pensijas, piemaksas, atlīdzības un sociālos apdrošināšanas pabalstus: vecuma pensiju un piemaksas pie vecuma pensijas izmaksas, pensiju apgādnieka zaudējuma gadījumā, vienreizēju pabalstu pensijas saņēmēja nāves gadījumā pārdzīvojušajam laulātajam, apbedīšanas pabalstu pensionāra nāves gadījumā, izdienas pensiju, Augstākās Padomes deputātu pensiju, kaitējuma atlīdzību Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidācijas dalībniekiem.

Valsts pensiju speciālā budžeta **izdevumi** 2014.gadā bija 1 654 445,5 tūkst. euro jeb 99,9% no gada plāna.

No valsts pensiju speciālā budžeta 2014.gadā nodrošināja:

- vecuma pensijas izmaksātas vidēji mēnesī 469,0 tūkst. personām, izmaksas vidējais apmērs 281,89 euro mēnesī;
- pensijas apgādnieka zaudējuma gadījumā izmaksātas vidēji mēnesī 17,8 tūkst. personām, pensijas vidējais apmērs 138,80 euro mēnesī;
- izdienas pensijas vidēji mēnesī izmaksātas 3,5 tūkst. personām, pensijas vidējais apmērs mēnesī 315,39 euro.

- pabalsti pensijas saņēmēja nāves gadījumā pārdzīvojušam laulātajam izmaksāts vidēji mēnesī 497 personām, pabalsta izmaksas vidējais apmērs 486,24 euro mēnesī;
- apbedīšanas pabalsti pensionāra nāves gadījumā tika izmaksāti vidēji mēnesī 1,9 tūkst. personām, pabalsta izmaksas vidējais apmērs 437,08 euro, kas tiek noteikts indivīda divu mēnešu pensijas apmērā;
- Augstākās Padomes deputātu pensiju izmaksas vidēji mēnesī – 91 personai, izmaksas pensijas vidējais apmērs 1742,91 euro mēnesī;
- kaitējuma atlīdzību Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidācijas dalībniekiem izmaksas vidēji mēnesī – 42 personām, atlīdzības izmaksas vidējais apmērs 108,05 euro mēnesī;
- pensiju saskaņā ar speciāliem lēmumiem izmaksas vidēji mēnesī – 46 personām, pensijas izmaksas vidējais apmērs mēnesī 25,99 euro atkarībā no personas apdrošināšanas iemaksu algas un apdrošināšanas stāža ilguma.

Budžeta apakšprogramma 04.02.00. „Nodarbinātības speciālais budžets”

Apakšprogrammas mērķi ir kompensēt ienākumu zaudējumu bezdarba gadījumā, kā arī īstenot aktīvos darba tirgus politikas pasākumus, t.sk. aktīvos nodarbinātības pasākumus (materiāli atbalstīt bezdarbniekus pārkvalificēšanās vai kvalifikācijas paaugstināšanas laikā, nodrošināt bezdarbnieku pārkvalifikāciju un kvalifikācijas paaugstināšanu, veicināt bezdarbnieku atgriešanos darba tirgū) un preventīvos bezdarba samazināšanas pasākumus.

Apakšprogrammas līdzekļi tiek izlietoti bezdarbnieku pabalstu, bezdarbnieka stipendiju, apbedīšanas pabalstu bezdarbnieka nāves gadījumā izmaksām, kā arī bezdarbniekiem un darba meklētājiem paredzēto aktīvo nodarbinātības pasākumu īstenošanai, kā arī iemaksu veikšanai valsts speciālajā budžetā pensiju apdrošināšanai, kā arī nodrošina transferta pārskaitījumu uz Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālo budžetu nodarbinātības speciālā budžeta administrēšanai.

Apakšprogrammas īstenošanu nodrošina Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra un Nodarbinātības valsts aģentūra. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra veic pabalstu izmaksas, bet Nodarbinātības valsts aģentūra organizē aktīvos nodarbinātības pasākumus un preventīvos bezdarba samazināšanas pasākumus, kā arī izmaksā bezdarbnieku stipendijas, kas kopš 2014.gada 1.janvāra noteiktas 99,60 euro mēnesī.

Nodarbinātības speciālā budžeta **izdevumi 2014.gadā** bija 109 924,3 tūkst. euro jeb 97,6% no plānotā finanšu apmēra.

No nodarbinātības speciālā budžeta 2014.gadā tika nodrošināts:

- bezdarbnieka pabalstu izmaksas vidēji mēnesī – 35,8 tūkst. personām, piešķirtā pabalsta mēneša vidējais apmērs bija 198,12 euro;

- apbedīšanas pabalstu bezdarbnieka nāves gadījumā izmaksas trīskārša sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērā jeb 184,02 euro vidēji mēnesī 15 personām;
- atbalsts aktīvajos darba tirgus politikas pasākumos atbalstīto bezdarbnieku un darba meklētājiem – 52,3 tūkst. personām.

Budžeta apakšprogramma 04.03.00 „Darba negadījumu speciālais budžets”

Apakšprogrammas mērķis ir kompensēt ienākumu zaudējumu un papildus izmaksas, ciešot nelaimes gadījumā darbā vai iegūstot arodslimību, kā arī paplašināt sabiedrības zināšanas un paaugstināt informētības līmeni par darba aizsardzības jautājumiem. No darba negadījuma speciālā budžeta tiek veiktas arī iemaksas valsts pensiju speciālajā budžetā un nodarbinātības speciālajā budžetā.

Apakšprogrammas izpildi nodrošina Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra, piešķirot un izmaksājot sociālos apdrošināšanas pabalstus noteiktām personu grupām.

Darba negadījumu speciālā budžeta **izdevumi** 2014.gadā bija 28 829,5 tūkst. euro jeb 99,2% no plānotā finansējuma apmēra.

No darba negadījumu speciālā budžeta 2014.gadā nodrošinātas:

- slimības pabalstu izmaksas apdrošinātām personām, ja pārejošas darba nespējas cēlonis ir nelaimes gadījums darbā vai arodslimība – 255 personām vidēji mēnesī, pabalsta vidējais apmērs 890,43 euro;
- atlīdzību par darbspēju zaudējumu izmaksas vidēji mēnesī 7,2 tūkst. personām, atlīdzības vidējais apmērs 264,02 euro mēnesī;
- atlīdzību apgādnieka zaudējuma gadījumā izmaksas vidēji mēnesī 76 personām, atlīdzības vidējais apmērs 212,09 euro mēnesī;
- apbedīšanas pabalstu izmaksas divkāršas mēneša vidējās apdrošināšanas iemaksu algas apmērā vidēji mēnesī 3 personām, pabalsta vidējais apmērs 677,00 euro mēnesī.

Budžeta apakšprogramma 04.04.00 „Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžets”

Apakšprogrammas mērķis ir nodrošināt ienākumu kompensāciju slimības, maternitātes, paternitātes, invaliditātes, apgādnieka zaudējuma gadījumā: veicot slimības pabalsta, invaliditātes pensijas, apbedīšanas pabalsta, maternitātes pabalsta, paternitātes pabalsta, vecāku pabalsta izmaksas, kā arī iemaksas valsts pensiju speciālajā budžetā un nodarbinātības speciālajā budžetā.

Apakšprogrammas īstenošanu nodrošina Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra, piešķirot un izmaksājot pensijas un sociālos apdrošināšanas pabalstus noteiktām personu grupām.

Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžeta **izdevumi** 2014.gadā bija 417 471,3 tūkst. euro jeb 99,9% no plānotā finansējuma apmēra.

No invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta 2014. gadā tika nodrošinātas:

- invaliditātes pensiju izmaksas vidēji mēnesī 69,4 tūkst. personām, pensijas vidējais apmērs mēnesī 169,57 euro;
- maternitātes pabalstu izmaksas vidēji mēnesī 1,5 tūkst. personām, pabalsta vidējais apmērs mēnesī 1985,65 euro;
- paternitātes pabalstu izmaksas vidēji mēnesī 813 personām, pabalsta vidējais apmērs mēnesī 227,20 euro;
- slimības pabalstu vispārējā saslimšanas gadījumā izmaksas vidēji mēnesī 12,7 tūkst. personām, pabalsta vidējais apmērs mēnesī 537,84 euro;
- vecāku pabalstu izmaksas vidēji mēnesī 12,5 tūkst. personām, pabalsta vidējais apmērs 471,12 euro mēnesī.

Budžeta apakšprogramma 04.05.00 „Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālais budžets”

Apakšprogrammas mērķis ir īstenot valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu un valsts sociālo pabalstu politiku, sniedzot Latvijas un citu Eiropas Savienības valstu, kā arī to valstu, ar kurām Latvija ir noslēgusi starpvalstu līgumus, iedzīvotājiem kvalitatīvus pakalpojumus, racionāli un atklāti pārvaldot valsts budžeta līdzekļus.

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra darbību finansē no speciālajiem budžetiem likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu” noteiktajā kārtībā.

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālais budžeta **izdevumi** 2014.gadā bija 14 609,0 tūkst. euro jeb 99% no plānotā finansējuma apmēra.

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra speciālā budžeta ietvaros:

- izsniedza 916,5 tūkst. izziņas par pakalpojumiem un iemaksām pēc privātpersonu un valsts iestāžu pieprasījuma;
- vidēji mēnesī uzturēja un nodrošināja 1090,2 tūkst. sociālās apdrošināšanas un valsts sociālos pakalpojumus;
- nosūtīja klientiem 815,0 tūkst. paziņojumu un lēmumu;
- apstrādāja 49,3 tūkst. informācijas apmaiņas e-formas ar Eiropas Savienības institūcijām;
- nodrošināja 260,8 tūkst. e-pakalpojumu saņemšanu;
- sniedza 30,8 tūkst. elektroniskas konsultācijas.

Darbības virziens: Finansiālais atbalsts noteiktām iedzīvotāju grupām

Darbības virziena uzdevums ir uzlabot materiālo stāvokli ģimenēm ar bērniem, invalīdiem, veciem ļaudīm, apgādniekus zaudējušiem bērniem, Černobiļas AES avārijas seku likvidācijas dalībniekiem. Darbības virziens tiek finansēts budžeta programmas 20.00.00 „Valsts sociālie pabalsti un izdienas pensijas” ietvaros.

Budžeta programma 20.00.00 „Valsts sociālie pabalsti un izdienas pensijas”

Programmas mērķis ir sniegt finansiālu atbalstu noteiktām iedzīvotāju grupām un personām, kuru darbs saistīts ar profesionālo iemaņu zudumu, kas var rasties jau pirms vecuma pensijas piešķiršanai noteiktā vecuma sasniegšanas, kā arī no 2014.gada 1.janvāra nodrošināt valsts atbalstu piešķirto piemaksu veidā vecuma un invaliditātes pensijas saņēmējiem par apdrošināšanas stāžu līdz 1996. gadam.

Programmas ietvaros tiek nodrošināta valsts sociālo pabalstu sistēmā ietilpstošo pabalstu un atlīdzību, kā arī izdienas pensiju un piemaksas pie vecuma un invaliditātes pensijām izmaksas. Programmas izpildītājs – Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra.

Programmas **izdevumi** 2014.gadā bija 381 943,3 tūkst. euro jeb 99,8% no plānotā finansējuma apmēra.

Budžeta apakšprogramma 20.01.00 „Valsts sociālie pabalsti”

Apakšprogrammas mērķis ir sniegt finansiālu atbalstu sociāli mazāk aizsargātām personu grupām.

Valsts sociālie pabalsti papildina sociālās apdrošināšanas sistēmu un sniedz papildu materiālu atbalstu sociālā riska situācijās vai gadījumos, kad samazinās ienākumi:

- personām, kuras nav sociāli apdrošinātas, vai kuru veiktās iemaksas nav pietiekamas valsts sociālās apdrošināšanas pabalstu un pensiju saņemšanai;
- papildus izdevumu rašanās gadījumos, kuros sociālās apdrošināšanas sistēma neparedz aizsardzību - piemēram, ģimenes valsts pabalsts, bērna kopšanas un piedzimšanas pabalsti, valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts, kas sniedz aizsardzību vecuma, invaliditātes vai apgādnieka zaudējuma gadījumā tām personām, kuras nav sociāli apdrošinātas, u.c.

2014.gadā finansējums nodrošināts:

- vienreiz izmaksājamiem valsts sociālajiem pabalstiem: bērna piedzimšanas pabalstam; atlīdzībai par adopciju; apbedīšanas pabalstam, ja miris valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmējs;
- regulāri izmaksājamiem valsts sociālajiem pabalstiem: bērna kopšanas pabalstam; bērna invalīda kopšanas pabalstam; ģimenes valsts pabalstam;

pabalstam invalīdam, kuram nepieciešama īpaša kopšana; piemaksai pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu invalīdu; pabalstam aizbildnim par bērna uzturēšanu un atlīdzība par aizbildņa pienākumu pildīšanu; atlīdzībai par audžuģimenes pienākumu pildīšanu; atlīdzībai par adoptējamā bērna aprūpi; valsts sociālā nodrošinājuma pabalstam; pabalstam transporta izdevumu kompensēšanai invalīdiem, kuriem ir apgrūtināta pārvietošanās; valsts sociālajam pabalstam Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībniekam vai viņa ģimenei; kaitējumu atlīdzībai Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku rezultātā cietušajām personām; valsts speciālajam pabalstam Latvijas neatkarības atgūšanas procesā bojā gājušo personu bērniem, pabalstam ar celiakiju slimiem bērniem.

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 172 312,2 tūkst. euro jeb 99,7% no plānotā finansējuma apmēra.

2014.gadā vidēji mēnesī izmaksāti šādi sociālie pabalsti – 27,8 tūkst. bērna kopšanas pabalstu; 2,0 tūkst. bērna invalīda kopšanas pabalstu; 306,3 tūkst. ģimenes valsts pabalstu; 7,6 tūkst. piemaksas pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu invalīdu; 1,8 tūkst. bērna piedzimšanas pabalstu; 17,5 tūkst. valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu; 2,6 tūkst. pabalstu aizbildnim par bērna uzturēšanu; 3,7 tūkst. atlīdzības par aizbildņa pienākumu pildīšanu; 13,1 invalīda kopšanas pabalstu; 3,5 tūkst. Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem un to ģimenēm; 20,4 tūkst. pabalstu transporta izdevumu kompensēšanai invalīdiem; 1,4 tūkst. pabalstu ar celiakiju slimiem bērniem u.c.

Budžeta apakšprogramma 20.02.00 „Izdienas pensijas”

Apakšprogrammas mērķis ir sniegt finansiālu atbalstu personām, kuras valsts interesēs īpašos apstākļos pildījušas noteiktas funkcijas un kuru darbs saistīts ar profesionālo iemaņu zudumu, kas var rasties jau pirms vecuma pensijas piešķiršanai noteiktā vecuma sasniegšanas.

Apakšprogrammas ietvaros tiek izmaksātas:

- izdienas pensijas: Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes darbiniekiem ar speciālajām dienesta pakāpēm, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonām, diplomātiem, tiesnešiem, prokuroriem, valsts un pašvaldību profesionālo orķestru, koru, koncertorganizāciju, teātru un cirka māksliniekiem;
- speciālās piemaksas pie valsts vecuma pensijām personām, kuras dienējušas Latvijas policijā vai Latvijas Robežsargu brigādē un kuru dienestu pārtraukusi Latvijas iekļaušana PSRS sastāvā (speciālā piemaksa kā transfera pārskaitījums tiek pārskaitīta uz sociālās apdrošināšanas speciālo budžetu);

- apbedīšanas pabalsts personai, kura uzņēmusies apbedīšanu, ja miris izdienas pensijas saņēmējs, un pabalsts izdienas pensijas saņēmēja nāves gadījumā pārdzīvojušajam laulātajam (pabalstu apmērs ir noteikts divu mēnešu izdienas pensijas apmērā).

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 28 913,9 tūkst. euro jeb 99% no plānotā finansējuma apmēra.

2014.gadā vidēji mēnesī izmaksātas:

- izdienas pensijas 6 800 personām, vidējais apmērs mēnesī bija 353,70 euro;
- apbedīšanas pabalsti sakarā ar izdienas pensijas saņēmēja nāvi 3 personām, vidējais apmērs 510,89 euro apmērā;
- pabalsts izdienas pensijas saņēmēja nāves gadījumā pārdzīvojušajam laulātajam vienai personai, vidējais apmērs 228,75 euro mēnesī.

Budžeta apakšprogramma 20.03.00 „Piemaksas pie vecuma un invaliditātes pensijām”

Apakšprogrammas mērķis ir nodrošināt valsts atbalstu piešķirto piemaksu veidā vecuma un invaliditātes pensijas saņēmējiem par apdrošināšanas stāžu līdz 1996. gadam.

Apakšprogrammas ietvaros tiek nodrošināti transfertu pārskaitījumi uz sociālās apdrošināšanas speciālo budžetu, lai nodrošinātu piešķirto piemaksu pie vecuma un invaliditātes pensijām izmaksu. Piemaksas apmērs ir 1 euro par vienu nostrādāto gadu līdz 1996.gadam. Sākot ar 2012.gada 1.janvāri piemaksu piešķiršana jaunpiešķirtām vecuma un invaliditātes pensijām ir pārtraukta. Piešķirot invaliditātes pensijas vietā vecuma pensiju, piemaksa par apdrošināšanas stāžu līdz 1995.gada 31.decembrim, kas līdz 2012.gadam bija piešķirta pie invaliditātes pensijas, uz invaliditātes laiku tiek saglabāta. Piešķirot invaliditātes pensiju no jauna, piemaksa par apdrošināšanas stāžu līdz 1995.gada 31.decembrim, kas bija piešķirta līdz pensijas piešķiršanai no jauna, saglabājas.

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 180 717,1 tūkst. euro jeb 100% no plānotā finansējuma apmēra. 2014.gadā vidēji mēnesī kopumā izmaksātas 436,1 tūkst. piemaksas pie vecuma pensijām; 50,3 tūkst. piemaksas pie invaliditātes pensijām.

Darbības virziens: Pasākumi sociālo tiesību nodrošināšanai un īstenošanai

Darbības virziena uzdevums ir paaugstināt darbaspēka konkurētspēju un kvalitāti, mazināt bezdarbu, nodrošināt nodarbināto tiesību aizsardzību uz tiesisku, drošu un veselībai nekaitīgu darba vidi un mazināt nelegālo

nodarbinātību kā arī nodrošināt profesionāli sniegtus un kvalitatīvus sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību. Darbības virziens tiek finansēts šādu budžeta programmu ietvaros: 05.00.00. „Valsts sociālie pakalpojumi”, 07.00.00. „Nodarbinātības valsts aģentūras darbības nodrošināšana”, 21.00.00. „Darba apstākļu uzlabošana”, 22.00.00. „Bērnu aizsardzības tiesību nodrošināšana”, 62.00.00. „Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektu un pasākumu īstenošana”, 63.00.00. „Eiropas Sociālā fonda projektu un pasākumu īstenošana”, 64.00.00. „Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda projektu un pasākumu īstenošana”, 65.00.00. „Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda projektu un pasākumu īstenošana”.

Budžeta programma 05.00.00 „Valsts sociālie pakalpojumi”

Programmas mērķis ir uzlabot personu ar funkcionāliem traucējumiem iespējas atgriezties sabiedrībā (izglītības iestādē, darba tirgū), izmantojot sociālos pakalpojumus, nodrošināt dzīves kvalitātes nepazemināšanos personām, kuras nespēj sevi patstāvīgi aprūpēt, sniegt atbalstu pašvaldībām garantētā minimālā ienākumu līmeņa pabalsta un dzīvokļa pabalsta nodrošināšanai iedzīvotājiem.

2014.gadā programmas ietvaros tika nodrošināti ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi institūcijā un dienas centros, sociālās un profesionālās rehabilitācijas pakalpojumi, tehniskie palīgīdzekļi, personu invaliditātes ekspertīzes, psihologa pakalpojumi, surdotulka pakalpojumi, profesionālās piemērotības noteikšana, vieglo automobiļu pielāgošana personu ar invaliditāti vajadzībām, asistenta pakalpojumi bērniem invalīdiem, 1.grupas invalīdiem ar pārvietošanās vai garīgās attīstības traucējumiem un 2.grupas invalīdiem ar garīgās attīstības traucējumiem nokļūšanai uz/no mācību iestādes, dienas centra, darba vietas, vietas, kur saņem pakalpojumus, atbalsts mājokļa pielāgošanai - kredīta procentu segšana personām ar invaliditāti, kuras ņēmušas kredītu mājokļa pielāgošanai, nepilngadīga patvēruma meklētāja, kurš ir bez vecāku pavadības, izmitināšana pašvaldības bērnu aprūpes iestādē, valsts sociālo pakalpojumu administrēšana, uzraudzība un kontrole, Sociālās integrācijas valsts aģentūras administrēšana un profesionālās un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nodrošināšana.

Budžeta apakšprogramma 05.01.00 „Sociālās rehabilitācijas valsts programmas”

Apakšprogrammas mērķis ir sniegt sociālās rehabilitācijas un citus sociālos pakalpojumus sociāli mazāk aizsargātām personu grupām.

Apakšprogrammas ieviešanu nodrošina: Labklājības ministrija; 119 novadu un pilsētu pašvaldības; līgumorganizācijas, kurām pakalpojumu sniegšanas tiesības deleģētas ar valsts pārvaldes funkciju deleģējuma līgumu (Latvijas Neredzīgo biedrība, Latvijas Nedzirdīgo savienība, Latvijas Bērnu fonds, VSIA „Nacionālais rehabilitācijas centrs „Vaivari””); līgumorganizācijas (VSIA „Rīgas

psihiatrijas un narkoloģijas centrs”, VSIA „Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca”, VSIA „Slimnīca „Ģintermuiža”” un VSIA „Strenču psihoneiroloģiskā slimnīca”), kas sniedz ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem, kā arī līgumorganizācijas, kuras tiesības nodrošināt pakalpojumus ieguvušas publiskā iepirkuma procedūrā, kā arī uz līguma pamata - VSIA „Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca”.

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 20 596,5 tūkst. euro jeb 100% no plānotā.

2014.gadā tika nodrošināti:

- rehabilitācijas pakalpojumi 483 neredzīgām personām, 931 nedzirdīgai personai, 2206 no prettiesiskām darbībām cietušiem bērniem un 178 cietušo bērnu pavadoņiem, 10 no psihoaktīvām vielām atkarīgiem bērniem, 10 no psiho aktīvām vielām aktīviem pieaugušajiem, 38 cilvēku tirdzniecības upuriem, asistenti 4594 personām, konsultācijas no vardarbības cietušām 95 sievietēm, kā arī psihologu surdotulku atbalsts;
- tehnisko palīgīdzekļu izsniegšana 17 990 personām un atbalsts mājokļa pielāgošanai vienai personai;
- pakalpojumi personām ar garīga rakstura traucējumiem - institucionālai aprūpei alternatīvi pakalpojumi nodrošināti 136 personām, bet ilgstošas aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi 1049 personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem.

Budžeta apakšprogramma 05.03.00 „Aprūpe valsts sociālās aprūpes institūcijās”

Apakšprogrammas mērķis ir nodrošināt sociālo aprūpi institūcijās tām sabiedrības grupām, kurām ir objektīvas pašaprūpes problēmas - personām ar garīga rakstura traucējumiem, neredzīgām personām, bērniem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem, bērniem ar fiziskās un garīgās attīstības traucējumiem.

Apakšprogrammas ietvaros tiek nodrošināta ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā (bērniem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem vecumā līdz 2 gadiem; bērniem ar garīgās un fiziskās attīstības traucējumiem vecumā līdz 4 gadiem; bērniem invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem vecumā no 4 līdz 18 gadiem; pieaugušām personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem un neredzīgām personām (personas ar 1. un 2.grupas invaliditāti), kā arī „Pusceļa mājas” pakalpojumi personām ar garīga rakstura traucējumiem.

Apakšprogrammas ietvaros pārskata periodā tika veikta ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija 5 valsts sociālās aprūpes centros - VSAC „Kurzeme”, VSAC „Latgale”, VSAC „Rīga”, VSAC „Vidzeme” un VSAC „Zemgale” (ar 30 filiālēm), kā arī nodrošināta VSAC “Vidzeme” filiāles “Rūja” grupu dzīvokļu uzturēšana. Nodrošināta sociālā aprūpe un rehabilitācija 4339 valsts finansētām klientu vietām un 330 klientu vietām, kuru uzturēšanās izdevumi tiek segti no maksas pakalpojumiem. “Pusceļa mājas” pakalpojumu pārskata periodā izmantojuši 3,04%, no kopējā VSAC pakalpojumu saņēmēju skaita.

Pārskata perioda beigās vēl bija 565 personas, kas bija pieprasījušas, bet netika nodrošinātas ar valsts finansēto sociālās aprūpes pakalpojumu, jo lai nodrošinātu guļamtempu platības atbilstoši Ministru kabineta 2000.gada 12.decembra noteikumos Nr.431 „Higiēnas prasības sociālās aprūpes institūcijām” noteiktajām prasībām, deviņās VSAC filiālēs daļēji tika apturēta jaunu klientu uzņemšana. Līdz ar to, samazinoties piešķirto pakalpojumu apjomam, strauji pieauga rinda pēc pakalpojumiem. 2014.gada 1.janvārī rindā gaidīja 478 personas, bet 2014.gada 31.decembrī jau 565 personas, tādejādi gada laikā rindā gaidīto personu skaits ir pieaugis par 87 personām.

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 35 490,7 tūkst. euro jeb 98,8% no plānotā finansējuma apmēra.

Budžeta apakšprogramma 05.37.00 „Sociālās integrācijas valsts aģentūras administrēšana un profesionālās un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nodrošināšana”

Apakšprogrammas mērķis ir veicināt invalīdu un personu ar funkcionāliem traucējumiem sociālo integrāciju, nodrošinot sociālās un profesionālās rehabilitācijas pakalpojumus.

Apakšprogrammas izpildi nodrošina Sociālās integrācijas valsts aģentūra, nodrošinot sociālās un profesionālās rehabilitācijas pakalpojumus personām ar funkcionāliem traucējumiem darbspējīgā vecumā (no 15 līdz 62 gadu vecumam), sociālās rehabilitācijas pakalpojumus pēc darbspējas vecuma personām, kuras strādā, politiski represētām personām, Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem un avārijas rezultātā cietušajiem, sociālās rehabilitācijas pakalpojumus personām, to skaitā Nacionālo bruņoto spēku karavīriem, pielietojot ārstniecību.

Sociālās integrācijas valsts aģentūra struktūrvienībās – Jūrmalas profesionālajā vidusskolā un Koledžā personas var iegūt profesionālo pamatizglītību, profesionālo vidējo izglītību, arodizglītību un 1.līmeņa profesionālo augstāko izglītību, kā arī pārkvalificēties īslaicīgās programmās profesionālajai pilnveidei un tālākizglītībai. Sociālās integrācijas valsts aģentūra veic personu ar invaliditāti darbspējas vecumā informēšanu un konsultēšanu par aģentūras pakalpojumiem,

potenciālajām darba vietām un sniedz sociālpsiholoģisko atbalstu septiņos atbalsta punktos Latvijā, kā arī veic profesionālās piemērotības noteikšanu. Papildus aģentūra cilvēkiem ar invaliditāti veic transportlīdzekļu pielāgošanu un pārbūvi atbilstoši personu funkcionālo traucējumu veidam.

Apakšprogrammas ietvaros pārskata periodā 1 692 personām sniegts sociālpsiholoģisks atbalsts un vispusīga informācija par profesionālās rehabilitācijas un darba iespējām, 408 personām tika noteikta profesionālā piemērotība, 366 personas saņēma profesionālās rehabilitācijas pakalpojumus, 21 personai tika nodrošināta mācību iespējas ar surdotulka palīdzību, 20 personām tika veikta automobiļu pielāgošana, 3 158 personām nodrošināta sociālā rehabilitācija (t. sk., 1 678 personām ar funkcionāliem traucējumiem darbības vecumā, 666 politiski represētām personām, 406 Černobiļas atomelektrostācijas avārijas seku likvidācijas dalībniekiem un avārijas rezultātā cietušajām personām, 157 nacionālo bruņoto spēku karavīriem pēc atgriešanās no starptautiskajām operācijām, 251 personai ar funkcionāliem traucējumiem pēc darbības vecuma, kas turpina strādāt). 2014.gadā Jūrmalas profesionālā vidusskola realizēja apmācības 15 mācību programmās (t.sk. divās profesionālās vidējās izglītības programmas, četrās arodizglītības programmas, trijās profesionālās pamatizglītības programmas, piecās profesionālās tālāk izglītības programmas, bet Koledžā īstenotas septiņas izglītības programmas.

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 4 143,6 tūkst. euro jeb 91,3% no plānotā finansējuma apmēra. Izdevumi nerasniedza plānoto apjomu, jo bezdarbnieku stipendijas bija plānotas lielākam apmācāmo skaitam, kas samazinājās līdz ar apmācību pāreju uz kuponu sistēmu. Rezultātā pilnā apjomā netika izlietoti arī precēm un pakalpojumiem, kā arī atalgojumam paredzētie finanšu līdzekļi.

Budžeta apakšprogramma 05.59.00 Dotācija invalīdu biedrībām un organizācijām

Apakšprogrammas mērķis ir sniegt atbalstu invalīdu biedrībām un organizācijām. Apakšprogrammas izpildītājs – Labklājības ministrija.

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 8,0 tūkst. euro jeb 100% no plānotā finansējuma apmēra.

Apakšprogrammas ietvaros tika nodrošināts līdzfinansējumu biedrības „Cerību spārni” projektam „Cerību sēta” - alternatīvā sociālā pakalpojuma vides pieejamības uzlabošanai - piebraucamā ceļa izbūvei.

Budžeta apakšprogramma 05.62.00 „Invaliditātes ekspertīžu nodrošināšana”

Apakšprogrammas mērķis ir īstenot invaliditātes politiku, sniedzot kvalitatīvus pakalpojumus, lai mazinātu invaliditātes riska iestāšanās iespējas un invaliditātes radītās sekas.

Apakšprogrammas ieviešanu nodrošina Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija, nodrošinot personu prognozējamās invaliditātes un invaliditātes ekspertīzi, balstoties uz personas funkcionēšanas spēju un to ierobežojuma izvērtēšanas kritērijiem.

Apakšprogrammas ietvaros tiek izvērtēti personas funkcionālo izmeklējumu un analīžu rezultāti u.c. dokumenti; noteikta personas fizisko vai garīgo spēju ierobežojuma pakāpe; noteikts personas darbspēju zaudējums (procentos) un invaliditātes vai darbspēju zaudējuma cēloņi; izvērtēti invaliditātes riska vai invaliditātes seku mazināšanai nepieciešamie pasākumi; apstiprināts personas individuālais rehabilitācijas plāns; izsniegti invaliditāti apliecinoši dokumenti (invaliditātes apliecību); sniegtas konsultācijas personas invaliditātes un darbspēju zaudējuma noteikšanas jautājumos.

Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija 2014. gadā nodrošināja prognozējamās invaliditātes un invaliditātes ekspertīzi 96 898 personām, tai skaitā 17 227 personām tika veikta pirmreizējā ekspertīze, kā rezultātā 60 204 personām tika izsniegtas invaliditātes apliecības.

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 1 735,2 tūkst. euro jeb 99,2% no plānotā.

Budžeta apakšprogramma 05.68.00 “Dzīvokļa pabalsta līdzfinansējuma nodrošināšana pašvaldībām”

Apakšprogrammas mērķis ir finansiāli atbalstīt pašvaldības, piešķirot valsts budžeta līdzfinansējumu dzīvokļa pabalsta izmaksu nodrošināšanai iedzīvotājiem elektroenerģijas tirgus atvēršanas situācijā no 2014.gada 1.aprīļa. Apakšprogrammas izpildītājs – Labklājības ministrija.

Apakšprogrammas plānotie **izdevumi 2014.gadā 3 841,8 tūkst. euro apmērā netika izlietoti**, jo elektroenerģijas tirgus atvēršana tika pārcelta uz 2015.gada 1.janvāri. Tā kā speciālam mērķim piešķirtos līdzekļus nav atļauts novirzīt cita mērķa atbalstam, neizlietotais finansējums tika atgriezts valsts budžetā.

Budžeta programma 07.00.00 „Darba tirgus attīstība”

Budžeta apakšprogramma 07.01.00 „Nodarbinātības valsts aģentūras darbības nodrošināšana”

Apakšprogrammas mērķis ir īstenot bezdarba mazināšanas un bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta politiku, nodrošinot savlaicīgus un augstas kvalitātes pakalpojumus.

Apakšprogrammu īsteno Nodarbinātības valsts aģentūra, kas organizē un īsteno

Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā noteiktos aktīvos nodarbinātības pasākumus un preventīvos bezdarba samazināšanas pasākumus, reģistrē un uzskaita bezdarbniekus un darba meklētājus, veic darba tirgus īstermiņa prognozēšanu, organizē Nodarbinātības valsts aģentūra un darba devēju sadarbību un savstarpēju informācijas apmaiņu, organizē bezdarbnieku, darba meklētāju un darba devēju dialogu, informē sabiedrību par situāciju bezdarba jomā, nodrošina tai deleģēto funkciju izpildi no Eiropas Sociālā fonda finansējamo pasākumu īstenošanā, licencē un uzrauga komersantus, kuri sniedz darbiekārtošanas pakalpojumus u.c.

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 6 438,4 tūkst. euro jeb 100% no plānotā finansējuma apmēra.

Apakšprogrammas ietvaros Nodarbinātības valsts aģentūra nodrošināja 80 755 klientu apkalpošanu, no kuriem 60,1% sešus mēnešu pēc bezdarba vai darba meklētāja statusa iegūšanas iesaistīti aktīvajos nodarbinātības pasākumos, vai iesaistījušie darbā.

Budžeta programma 21.00.00 „Darba apstākļu uzlabošana”

Budžeta apakšprogramma 21.01.00 „Darba tiesisko attiecību un darba apstākļu kontrole un uzraudzība”

Apakšprogrammas mērķis ir īstenot darba tiesisko attiecību, tajā skaitā, neregistrētās nodarbinātības mazināšanas, un darba aizsardzības politiku, nodrošinot šo jomu regulējošo normatīvo aktu ievērošanas uzraudzību un kontroli.

Apakšprogrammas ietvaros tiek finansēta Valsts darba inspekcija, kas uzrauga un kontrolē darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības normatīvo aktu ievērošanu, kontrolē darba devēju un darbinieku savstarpēji noslēgtos darba līgumos un darba koplīgumos noteikto pienākumu izpildi, veic pasākumus, lai sekmētu domstarpību novēršanu starp darba devēju un darbiniekiem un, ja nepieciešams, pieaicina darbinieku pārstāvjus, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā veic nelaimes gadījumu darbā izmeklēšanu un vienotu reģistrāciju, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā piedalās arodsaslimšanas gadījumu izmeklēšanā, kontrolē darba vietās esošo darba aprīkojumu, kā arī personāla individuālo un kolektīvo aizsardzības līdzekļu, veselībai kaitīgo un bīstamo vielu izmantošanu, sniedz darba devējiem un darbiniekiem bezmaksas konsultācijas par darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām, kā arī nodrošina Eiropas Darba drošības un veselības aģentūras nacionālā kontaktpunkta darbību.

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 2 563,6 tūkst. euro jeb 99,8% no plānotā.

Pārskata gadā veiktās aktivitātes:

- veikti 10 465 uzņēmumu apsekojumi, lai uzraudzītu un kontrolētu darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības normatīvo aktu prasību ievērošanu, no tiem 3955 uzņēmumos, kuru saimnieciskajā darbībā ir paaugstināts neregistrētās nodarbinātības risks;
- veiktas 6 tematiskās pārbaudes, kurās apsekoti 1 001 uzņēmumi;
- īstenota sabiedrības informēšanas kampaņa par drošiem darba apstākļiem. Kampaņas ietvaros izglītotas 201 persona;
- organizēti 29 sabiedrības izglītošanas semināri par aktuāliem darba aizsardzības un darba tiesību jautājumiem. Semināros piedalījās 700 personas;
- nodrošināta Eiropas Darba drošības un veselības aģentūras nacionālā kontaktpunkta darbību.

Budžeta programma 22.00.00 „Valsts programma bērnu un ģimenes stāvokļa uzlabošanai”

Programmas mērķis ir sniegt atbalstu ģimenēm un bērniem, attīstot drošu, tiesisku un vajadzībām atbilstošu vidi.

Programma 2014.gadam ietver virkni uz bērnu tiesību aizsardzību un nodrošināšanu vērstus pasākumus, tai skaitā tādus pasākumus, kas sekmē vardarbības ģimenē prevenciju un mazināšanu.

Programmas **izdevumi** 2014.gadā bija 895,5 tūkst. euro jeb 100% no plānotā.

Budžeta apakšprogramma 22.01.00 „Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija un bērnu uzticības tālrunis”

Apakšprogrammas mērķis ir īstenot bērnu tiesību un bāriņtiesu darbības politiku, nodrošinot šo jomu regulējošo normatīvo aktu ievērošanas uzraudzību un kontroli (izņemot uzdevumus, kas noteikti Bāriņtiesu likuma VII un VIII nodaļā). Apakšprogrammas izpildi nodrošina Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija.

Programmas ietvaros Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija: nodrošina Bērnu tiesību aizsardzības likuma un citu bērnu tiesību aizsardzību regulējošo normatīvo aktu ievērošanas uzraudzību un kontroli, sniedz ieteikumus valsts un pašvaldību iestādēm un citām institūcijām bērnu tiesību aizsardzības nodrošināšanai un pilnveidošanai, organizē bērnu tiesību aizsardzības speciālistu apmācību, regulāri analizē situāciju bērnu tiesību aizsardzības jomā, nodrošina uzticības tālruņa darbību (bērnu tiesību aizsardzības jomā), sniedz konsultācijas un psiholoģisko atbalstu bērniem krīzes situācijās, uzrauga bāriņtiesu darbu un sniedz tām metodisko palīdzību, uzskaita audžuģimenes, sniedz tām psiholoģisko

palīdzību un informatīvo atbalstu, kā arī nodrošina to obligāto apmācību, izgatavo apliecības bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem.

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 636 tūkst. euro jeb 100% no plānotā finansējuma apmēra.

2014.gadā realizētās aktivitātes:

- veiktas 123 pārbaudes bērnu ārpusģimenes aprūpes iestādēs un 184 pārbaudes citās iestādēs, kur uzturas bērni;
- pārbaudītas 1 469 bērnu personu lietas ārpusģimenes aprūpes iestādēs (internātskolās un bērnu namos);
- sniegtas 2 742 individuālas konsultācijas bērnu tiesību aizsardzības speciālistiem, fiziskām un juridiskām personām bērnu tiesību aizsardzības jautājumos;
- izgatavotas 3 274 apliecības bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem;
- apkalpoti 63 750 bērnu un pusaudžu uzticības tālruņa zvani;
- sniegtas 10 700 konsultācijas bērniem krīzes situācijās ar uzticības tālruņa starpniecību;
- pārbaudītas 1 804 personas lietas bāriņtiesās (73 bāriņtiesā jeb 49% no bāriņtiesu kopskaita);
- sniegtas 3 436 konsultācijas fiziskām un juridiskām personām bāriņtiesu darbības jautājumos.

Budžeta apakšprogramma 22.02.00 „Valsts programma bērnu un ģimenes stāvokļa uzlabošanai”

Apakšprogrammas mērķis ir sekmēt bērnu un ģimenes stāvokļa uzlabošanu, īstenojot mērķtiecīgus uz bērnu tiesību aizsardzību un nodrošināšanu vērstus pasākumus, kā arī mazināt vardarbību ģimenē, īstenojot izglītojošus pasākumus.

Apakšprogrammu īsteno Labklājības ministrija un Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija, kā arī atsevišķu aktivitāšu īstenošanā, konkursa kārtībā, tiek piesaistītas izvēlētas līgumorganizācijas.

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 262,5 tūkst. euro jeb 100% no plānotā finansējuma apmēra.

Apakšprogrammas ietvaros tika īstenota Valsts programma bērnu un ģimenes stāvokļa uzlabošanai 2014.gadam un pārskata gadā tika realizētas šādas aktivitātes:

- nodrošināta „Jauniešu mājas” izveides līdzfinansēšana Strazdes bērnu nama bērniem;
- sniegta psiholoģiskā palīdzības audžuģimenēm adoptētāju un aizbildņu ģimenēm un viesģimenēm ģimenēm ar bērniem un bez vecāku gādības

- palikušiem bērniem, kuras nonākušas krīzes situācijā – 2 712 konsultācijas, 15 atbalsta grupas vidēji mēnesī, jeb 180 grupas gadā;
- apmācīti 65 potenciālie audžuvecāki un nodrošināta papildus apmācība 73 audžuvecākiem saskaņā ar MK 2006.gada 19.decembra noteikumiem Nr.1036 “Audžuģimenes noteikumi”;
 - noorganizēts audžuģimeņu saliedēšanas pasākums “Iepazīsti mani” 500 dalībniekiem;
 - Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija krīzes komandas palīdzība sniegta 12 gadījumos, kuru ietvaros sniegts atbalsts: 129 bērniem, 16 speciālistiem, 40 pedagogiem, 8 vecākiem;
 - Apmācīti 681 valsts un pašvaldības speciālists par bērnu tiesību aizsardzības jautājumiem; noorganizētas seksuālās vardarbības risku izvērtēšanas apmācības ārpusģimenes aprūpes iestāžu un internātskolu 373 speciālistiem;
 - Bērnu un pusaudžu uzticības tālruņa 116111 cikla „Vardarbība nav mazs noslēpums! Runā par TO!” ietvaros saņemti 1 768 zvani un 592 gadījumos sniegta psiholoģiska palīdzība. „Uzticības tālrunis vecākiem, audžuvecākiem un aizbildņiem” un „Uzticības tālrunis pedagogiem”;
 - apmācīti 12 speciālisti par rehabilitācijas pakalpojuma sniegšanu „Grupu terapijas programmu vardarbību veikušu personu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu īstenošanai”;
 - Organizētas radošās darbnīcas 360 speciālistiem par konflikta risināšanu skolās;
 - Nodrošināta izglītojošo preventīvās programmas „Dzimbās drošības programma” īstenošana, iesaistot 3 257 bērnus.

Budžeta programma 62.00.00 Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektu un pasākumu īstenošana

Budžeta apakšprogramma 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda īstenotie projekti labklājības nozarē (2007.-2013.gadā)”

Apakšprogrammas mērķis ir, piesaistot ERAF līdzekļus, izstrādāt un ieviest informācijas sistēmas un e-pakalpojumus, kas vērsti uz iedzīvotājiem un pakalpojumu sniedzējiem un ļaus uzlabot saņemamo labklājības nozares publisko pakalpojumu pieejamību un kvalitāti, un uzlabot infrastruktūru kvalitatīvākai labklājības nozares pakalpojumu sniegšanai. Apakšprogrammas izpildi nodrošina Labklājības ministrija, Veselības un darbspēju ekspertīzes valsts komisija, VSAC „Rīga” un Valsts darba inspekcija.

Apakšprogrammas ietvaros tiek īstenoti Eiropas Savienības struktūrfondu trīs darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” projekti

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 3 128,1 tūkst. euro jeb 93,1% apmērā no plānotā. Atlikums radās galvenokārt saistība ar publiskā iepirkuma

procedūru īstenošanu (inventārs un aprīkojums netika iepirkts plānotajā apjomā – iepirkumi tika izsludināti vairākkārt, jo pretendentiem nebija atbilstošās preces, t.sk. medicīnas preces, tehniskie palīg līdzekļi, elektropreces un šūšanas aprīkojums u. tml.)

Apakšprogrammas ietvaros īstenotie projekti:

- Projekts „Valsts sociālās aprūpes centra „Rīga” sociālās aprūpes un rehabilitācijas pakalpojumu attīstība”. Projekta īstenotājs - VSAC „Rīga”.

Projekta **izdevumi** 2014.gadā bija 2 240,0 tūkst. euro jeb 91,2% no plānotā.

Projekta ietvaros veikta samaksa par pabeigtajiem būvniecības darbiem, par būvuzraudzības un autoruzraudzības pakalpojumiem, kā arī iegādāti pamatlīdzekļi (šujmašīnas, keramikas krāsnis, podnieku virpa, iekārta nozīmīšu izgatavošanai, grafikas spiede un mūzikas instrumenti), kas paredzēti klientu brīvā laika pavadīšanai.

- Projekts „Labklājības nozares informācijas sistēmu pielāgošana euro ieviešanai”.

Projekta izdevumi 2014.gadā bija 191,3 tūkst. euro jeb 100% no plānotā.

Projekta ietvaros veikts gala maksājums noslēgtā līguma ar AS „Exigen Services Latvia” un SIA „Datakom” ietvaros par programmatūras izstrādes pakalpojumiem Sociālās apdrošināšanas informācijas kompleksai pārejai no latiem uz eiro. Ir pabeigta programmatūras izstrāde sociālās apdrošināšanas informācijas sistēmas (SAIS) kompleksai pārejai no latiem uz euro. Nepieciešamās izmaiņas pārejai no latiem uz euro tika izstrādātas atbilstoši projekta iesniegumā paredzētajam un darbojas produkcijas vidē. Centrālā finanšu un līgumu aģentūra apstiprināšanai tika iesniegti projekta grozījumi, saskaņā ar kuriem projekts noslēdzās 2014.gada augustā. Visi ar iepirkumu līgumiem saistītie maksājumi ir veikti.

- Projektā „Sociālās politikas monitoringa sistēmas pilnveide – SPP vienotās informācijas sistēmas izstrāde, ieviešana un e-pakalpojumu attīstīšana”.

Projektu īsteno Labklājības ministrija.

Projekta izdevumi 2014.gadā bija 56,5 tūkst. euro jeb 100% no plānotā.

Projekta ietvaros veikta Valsts sociālās politikas monitoringa sistēmas (turpmāk - SPOLIS) pilnveidošana - izstrādāts ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņēmēju rindu koordinēšanas modulis, rindu koordinēšanas pakalpojumā atskaites par pakalpojumu klientiem un notikumiem un veikta saņēmēju rindu koordinēšanas vēsturisko datu migrācija uz SPOLIS.

- Projekts „Vienotās Labklājības informācijas sistēmas (LabIS), nozares centralizēto funkciju informācijas sistēmu un centralizētas IKT infrastruktūras attīstība”. Projektu īsteno Labklājības ministrija. Projekta izdevumi 2014.gadā bija 640,3 tūkst. euro jeb 97,4% no plānotā.

Pārskata periodā projekta ietvaros tika veikta apmaksā:

- par Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras informācijas sistēmas uzlabojumu un e-pakalpojumu izstrādi;
- par datu noliktavas licenču piegādi (LabIS informācijas sistēmai) pēc iepirkuma veikšanas Elektronisko iepirkumu sistēmā (Vispārīgā vienošanās Nr. VRAA/2013/55/AK/ CI-85PG, pirkuma pieprasījums Nr. LM/2014/17);
- par datu noliktavas licenču piegādi (LabIS informācijas sistēmai) pēc iepirkuma veikšanas Elektronisko iepirkumu sistēmā (Vispārīgā vienošanās Nr. VRAA/2013/55/AK/ CI-85PG, pirkuma pieprasījums Nr. LM/2014/18);
- par SIA „PricewaterhouseCoopers” sniegtajiem pakalpojumiem un konsultācijām (daļa no līguma summas, 21.08.2013. līgums par pakalpojuma „LM padotības iestāžu IS uzlabojumu, LabIS, e-pakalpojumu tehnisko specifikāciju izstrāde” sniegšanu, Pasūtītāja līguma reģ. Nr.LM2013/24-1-13/19, Izpildītāja līguma reģ. Nr.28231664G002);
- par Lietvedības sistēmu, kas bāzētas uz Lotus Notes, pielāgošanu darbam ar DIV (29.05.2014. līgums Nr.2014.05-02-04/0056);
- par Labklājības ministrijas politikas izstrādes informācijas sistēmas izstrādi (daļa no līguma summas, 14.04.2014. līgums Nr.LM2014/24-1-13/4, Izpildītāja līguma reģ. Nr.2014.04-02-04/0040);
- par Sociālās rehabilitācijas informācijas sistēmas papildināšanu (01.09.2014. līgums Nr.LM2014/24-1-13/23);
- par Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas informāciju sistēmas uzlabojumu un e-pakalpojumu izstrādi (06.06.2014. līgums Nr.LM2014/24-1-13/9).

Budžeta programma 63.00.00.„Eiropas Sociālā fonda projektu un pasākumu īstenošana”

Programmas mērķis ir sniegt un uzlabot labklājības nozares pakalpojumus (aktīvos darba tirgus politikas pasākumus, sociālo un profesionālo rehabilitāciju, sociālo aprūpi, invaliditātes ekspertīzi, u.c.), piesaistot ESF līdzekļus, un veikt atmaksu valsts pamatbudžetā par ESF projektu īstenošanu.

Budžeta apakšprogramma 63.02.00 „Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Sociālā fonda finansējumu (2007.-2013.gadam)”

Apakšprogrammas mērķis ir veikt atmaksu valsts pamatbudžetā par Eiropas Sociālā fonda finansējumu (2007.-2013.gadam). Apakšprogrammas izpildi nodrošina Nodarbinātības valsts aģentūra.

2014.gadā tika veikta atmaksa valsts budžetā 26 304,5 tūkst. euro jeb 99,4% no plānotā.

Apmaksas veiktas par šādām realizētajām aktivitātēm:

- Bezdarbnieku un darba meklētāju apmācība” - izlietoti 12 478,7 tūkst. euro;
- Kapacitātes stiprināšana darba tirgus institūcijām” - izlietoti 262,7 tūkst. euro;
- Atbalstītās nodarbinātības pasākumi mērķgrupu bezdarbniekiem” - izlietoti 1 449,8 tūkst. euro;
- Kompleksi atbalsta pasākumi iedzīvotāju integrēšanai darba tirgū” - izlietoti 2 622,8 tūkst. euro;
- Vietējo nodarbinātības veicināšanas pasākumu plānu ieviešanas atbalsts (otrā kārtā)” - izlietoti 6 815,3 tūkst. euro;
- Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstība personām ar redzes traucējumiem Latvijā - izlietoti 8,5 tūkst. euro;
- Darbspēju vērtēšanas sistēmas pilnveidošana” - izlietoti 322,5 tūkst. euro;
- Mūžizglītības pasākumi nodarbinātām personām” - izlietoti 2 123,2 tūkst. euro;
- Darba tirgus pieprasījuma īstermiņa un ilgtermiņa prognozēšanas un uzraudzības sistēma” - izlietoti 189,1 tūkst. euro;
- „Sociālās rehabilitācijas un institūcijām alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība reģionos”, atklātas projektu iesniegumu atlases projektos - izlietoti 31,9 tūkst. euro.

Budžeta apakšprogramma 63.06.00 „Eiropas Sociālā fonda īstenotie projekti labklājības nozarē (2007.-2013.gadam)”

Apakšprogrammas mērķis ir sniegt un uzlabot labklājības nozares pakalpojumus (aktīvos darba tirgus politikas pasākumus, sociālo un profesionālo rehabilitāciju, sociālo aprūpi, invaliditātes ekspertīzi, u.c.), piesaistot ESF līdzekļus.

Apakšprogrammā tiek plānots finansējums Eiropas Sociālā fonda projektu īstenošanai (2007.-2013.gadā). Apakšprogrammas izpildi nodrošina Labklājības ministrija, Nodarbinātības valsts aģentūra, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, Latvijas Nedzirdīgo savienība, Sociālās integrācijas valsts aģentūra, Veselības un darbaspēju ekspertīzes valsts komisija, VSAC „Latgale”.

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 29 955,1 tūkst. euro jeb 97,5% apmērā.

Apakšprogrammas ietvaros nodrošinātas sekojošas aktivitātes:

- Projekts „Bezdarbnieku un darba meklētāju apmācība Latvijā – 2. kārtā”. Projekta izdevumi 2014.gadā bija 13 100,7 tūkst. euro jeb 97,2% no plānotā. Projekta ietvaros kopš 2013.gada dalību pasākumā turpināja – 2 989 personas, kurām bija pārejošās saistības; apmācībās un neformālās izglītības pasākumos no jauna iesaistītās personas – 14916 (t.sk. 5123 personas iesaistītas profesionālā apmācībās, pārkvalifikācijas un kvalifikācijas paaugstināšanas programmās, 9717 personas iesaistītas neformālās izglītības programmās, 76 praktiskajā apmācībā).
- Projekts „Bezdarbnieku un darba meklētāju apmācība Latvijā – 3.kārtā”. Projekta izdevumi 2014.gadā bija 123,2 tūkst. euro jeb 100,0% no plānotā. Projekta ietvaros apmācībās kopš 2013.gada dalību turpināja 68 bezdarbnieki (pārejošās saistības), bet 2014.gada 1.pusgadā tika iesaistīti vēl 32 bezdarbnieki.
- Projekts „Nodarbinātības valsts aģentūras kapacitātes pilnveide”. Projekta izdevumi 2014.gadā bija 326,5 tūkst. euro jeb 80,5% no plānotā. Projekta ietvaros 2014.gadā tika apmācīti 614 Nodarbinātības valsts aģentūras darbinieki, kas kopumā piedalījās 1359 aktivitātes un katrs darbinieks varēja piedalīties dažādās apmācību mācībās programmās un 90 Valsts darba inspekcijas darbinieki, kas piedalījās kopumā 194 aktivitātes, tika īstenoti 8 Nodarbinātības valsts aģentūras labās prakses un pieredzes apmaiņas semināri un 3 Valsts darba inspekcijas labās prakses un pieredzes apmaiņas semināri, īstenoti 5 Vakanču gadatirgi, veikta trīs Nodarbinātības valsts aģentūras informāciju tehnoloģiju rīku noma, veikta darba metodes „Vadība saskaņā ar mērķiem ” izvērtējums, kā arī izstrādātas procedūras iepirkumiem „Uz prioritātēm balstīta budžeta izstrādes iespēju izvērtējums un rīcības plāna izstrāde” un „Nodarbinātības valsts aģentūras filiāļu tīkla darbības efektivitātes izvērtējums”.
- Projekts „Pasākumi noteiktām personu grupām”. Projekta izdevumu 2014.gadā bija 1 561,2 tūkst. euro jeb 96,7% no plānotā.
- Projekts „Kompleksi atbalsta pasākumi”. Projekta izdevumi 2014. gadā bija 2 488,0 tūkst. euro, jeb 98,1% no plānotā. Projekta ietvaros 2014.gadā realizētas aktivitātes:
 - „Darbavieta jaunietim”, kurā kopš 2013.gada iesaistītas 109 personas;
 - „Darbnīcas jauniešiem”, kurā kopš 2013.gada piedalījās 138 personas;
 - „Atbalsta pasākums bezdarbniekiem ar atkarības problēmām”, kurā tika iesaistītas 204 personas;

- „Pabalsts asistenta izmantošanu personām ar 1.grupas redzes invaliditāti”, kurā no 2013.gada tika iesaistītas 1 763 personas, no jauna iesaistītas 388 personas;
- īstenotas speciālistu individuālās un/vai grupu konsultācijas – psihologa konsultācijas 4500 personām un psihoterapeita – 2320 personām.
- Projekts „Algotie pagaidu sabiedriskie darbi pašvaldībās”. Projekta izdevumi 2014.gadā bija 8 467,7 tūkst. euro, jeb 98,2% no plānotā. Projekta ietvaros algotajos pagaidu sabiedriskos darbos tika iesaistīti 19 204 bezdarbnieki.
- Projekts „Mūžizglītības pasākumi nodarbinātām personām”. Projekta izdevumi 2014.gadā bija 2 178,9 tūkst. euro, jeb 100,0% no plānotā. Projekta ietvaros pasākumā tika iesaistītas 8 474 personas (t.sk. 5 405 pārejošās personas no 2013.gada, bet no jauna iesaistītas 3 069 personas).
- Projekts „Nodarbinātības valsts aģentūras darba tirgus prognozēšanas un uzraudzības sistēmas attīstība”. Projekta izdevumi 2014.gadā bija 118,8 tūkst. euro, jeb 100,0% no plānotā. Projekta ietvaros realizētas šādas aktivitātes:
 - Piecas izlases veida aptaujas par klientu apmierinātību ar Nodarbinātības valsts aģentūras pakalpojumiem – apmācībās piedalījušos klientu telefonintervijas;
 - Darba tirgus specifisko reģionālo problēmu identificēšanai un pasākumu izstrādāšanai reģionālā darba tirgus konkurētspējas stiprināšanai tika organizētas Darba devēju telefonaptauja, fokusgrupu diskusijas un ekspertu diskusija;
 - Lai sagatavotu darba tirgus īstermiņa prognoze 2014.gada 1.pusgamam tika veiktas nozaru asociāciju, sociālo partneru un darba devēju aptaujas;
 - Veikts pētījums Diskriminācija Latvijas darba tirgū;
 - Veikti divi pirmspensijas vecuma iedzīvotāju ekonomiskā potenciāla izvērtējumi;
 - Veikta darba tirgus īstermiņa prognozēšanas metodikas pilnveide.
- Apakšaktivitāte „Sociālās rehabilitācijas un institūcijām alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība reģionos” otrās kārtas otrās apakškārtas. Projekta izdevumi 2014.gadā bija 344,9 tūkst. euro jeb 100,0 % no plānotā. Projekta ietvaros 41 projektam īstenošana pabeigta 2013.gadā, un 16 projektiem īstenošana pabeigta 2014.gadā. Projektu īstenoto aktivitāšu ietvaros pilnveidotos sociālās rehabilitācijas pakalpojumus saņēmušas 1 584 personas (personas ar funkcionāliem traucējumiem un viņu ģimenes locekļi, bezpajumtnieki un citas sociālās atstumtības riskam pakļautās iedzīvotāju grupas).

- Projekts „Sākotnējās profesionālās izglītības pievilcības veicināšana”. Projekta izdevumi 2014.gadā 26,1 tūkst. euro, jeb 97,7% no plānotā. Projekta ietvaros tika izmaksātas ESF mērķstipendijas atbilstoši „Mērķstipendijas piešķiršanas nolikumam”. 2014.gada 10 mēnešos, kuros noritēja mācības, stipendiju saņēma 108 Jūrmalas profesionālās vidusskolas izglītojamie, t.i., vidēji mēnesī - 69 izglītojamie.
- Projekts „Alternatīvu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu programmu izstrāde un pilnveidošana - fizisko, intelektuālo, sociālo komunikāciju un pamatprasmju attīstīšana personām ar funkcionāliem traucējumiem VSAC „Latgale” filiālē „Kalkūni”. Projekta izdevumi 2014.gadā bija 18,1 tūkst. euro, jeb 100,0 % no plānotā. Projekta ietvaros tika īstenota Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu programma - 40 klientiem (24 klienti no filiāles „Kalkūni” un 16 klienti no Daugavpils novada). Projekta ietvaros projekta speciālisti (mūzikas terapeits, fizioterapeiti, fizioterapeita asistents, speciālie pedagogi un sociālais darbinieks) ar rotaļu, terapijas elementiem un speciālu aprīkojuma palīdzību, izmantojot dažādu speciālistu profesionālās darba metodes, veica mērķtiecīgu sociālās rehabilitācijas procesu dažādu maņu (redzes, dzirdes, taustes, garšas, ožas) attīstību atbilstoši izstrādātai programmai. Tika nodrošināta Supervīzija sociālam darbiniekam (katru mēnesi divas stundas mēnesī katram sociālajam darbiniekam). Projekta informācijas un publicitātes nodrošināšana – ir pieejama mājas lapā www.vsaclatgale.gov.lv sadaļā Informācija – ES finansējuma informācija – prezentācija par projekta īstenošanas gaitu. 2014.gadā projekts noslēdzies.
- Projekts „Darbspēju vērtēšanas sistēmas pilnveidošana”. Projekta izdevumi 2014.gadā bija 519,2 tūkst. euro jeb 100,0 % no plānotā. Projekta ietvaros īstenotas aktivitātes:
 - „Jaunās invaliditātes noteikšanas sistēmas ieviešana” ietvaros veikts profesionālo darbspēju vērtēšanas pieejas iekļaušanas invaliditātes noteikšanas sistēmā izvērtējums saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ar SIA „IS Consulting”;
 - „Informēšanas pasākumi par jauno invaliditātes noteikšanas sistēmu” ietvaros īstenoti informēšanas pasākumi par pilnveidoto invaliditātes noteikšanas sistēmu saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ar SIA „Eko Media”;
 - “Iepirkumu procedūras īstenošana” ietvaros, sniegti iepirkuma speciālista pakalpojumi saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ar zvērinātu advokātu J.Spilvi;
- Projekts „Darba attiecību un darba drošības normatīvo aktu piemērošana nozarēs un uzņēmumos” (Latvijas Darba devēju konfederācija). Projekta izdevumi 2014.gadā bija 144,3 tūkst. euro, jeb 100,0 % no plānotā. Projekta

Īstenošana tika pabeigta 2013.gada 31.decembrī. 2014. gada 1. ceturksnī tika veikta noslēguma maksājuma pieprasījuma apmaksa.

- Projekts „Darba attiecību un darba drošības normatīvo aktu piemērošana nozarēs un uzņēmumos” (Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība). Projekta izdevumi 2014.gadā bija 316,8 tūkst. euro, jeb 100,0 % no plānotā. Projekta īstenošana ir pabeigta 2013.gada 31.decembrī. 2014.gada 1.ceturksnī tika veikta noslēguma maksājuma pieprasījuma apmaksa.
- Projekts „Klusuma pasaule”. Projekta izdevumi 2014.gadā bija 214,6 tūkst. euro jeb 100,0 % no plānotā. Projekta īstenošana ir pabeigta 2013.gada 31.decembrī. 2014.gada 1.ceturksnī tika veikta noslēguma maksājuma pieprasījuma apmaksa.

Budžeta apakšprogramma 63.07.00 „Eiropas Sociālā fonda (ESF) īstenotie projekti labklājības nozarē (2014-2020.gadā).

Apakšprogrammas ietvaros tika plānotas un realizētas aktivitātes ESF projekta “Jauniešu garantijas” īstenošanai.

- Projekta „Jauniešu garantijas” izdevumi 2014.gadā bija 3 079,2 tūkst. euro apmērā, jeb 92,6 % no plānotā. Projekta pasākumos tika iesaistīti 24 445 bezdarbnieki, no tiem:
 - 332 personām tika nodrošināts atbalsts jauniešu reģionālās mobilitātes pasākumu ietvaros;
 - 1 033 personām vecumā no 15 līdz 24 gadiem nodrošinātas bezdarbnieku profesionālās apmācību programmas ar kuponu metodi;
 - 962 personām vecumā no 15 līdz 24 gadiem nodrošināta apmācības, lai sekmētu darbam nevalstiskajā sektorā nepieciešamo iemaņu attīstību;
 - 501 personām vecumā no 15 līdz 24 gadiem īstenotas iespējas pasākumos Darbnīcas jauniešiem;
 - 21 271 personas vecumā no 15 līdz 29 gadiem piedalījās konkurētspējas paaugstināšanas pasākumos;
 - 880 personām vecumā no 15 līdz 24 gadiem nodrošināta apmācība neformālā izglītība ar kuponu metodi, t.sk., 227 personām – valsts valodas apguve;
 - 283 personām nodrošinātas subsidētās darba vietas;
 - 70 personām nodrošināta iespēja iegūt pirmo darba pieredzi;
 - 35 personas izmantoja pakalpojumus jauniešiem - invalīdiem.

Budžeta programma 64.00.00 Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana,

Budžeta apakšprogramma 64.06.00 Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda projektu un pasākumu īstenošana labklājības nozarē (2007.-2013.gadā)

Apakšprogrammas **izdevumi** 2014.gadā bija 2,8 tūkst. euro jeb 93,4 % no plānotā.

Apakšprogrammas ietvaros:

- VSAC „Latgale” finansējums 1,4 tūkst. euro apmērā tika izlietots minerālmēsļu iegādei, sēkļu un stādāmā materiāla iegādei, lauksaimniecības tehnikas (vagotājs un kompresors Mēmeles filiālē) iegādei palīgsaimniecības vajadzībām.
- VSAC „Zemgale” finansējums 1,4 tūkst. euro apmērā tik izlietots laukaugu kultūru, dārzeņu sēkļu, minerālmēsļu, augu aizsardzības līdzekļu, darba apģērba iegādei, kā arī dārza inventāra atjaunošanai.

Budžeta programma 65.00.00 Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai projektu un pasākumu īstenošana

Budžeta apakšprogramma 65.07.00 Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai projektu un pasākumu īstenošana labklājības nozarē (2014.–2020. gadā):

Apakšprogrammas izdevumi 2014.gadā bija 0,4 tūkst. euro, jeb 100,0% no plānotā. finansējums tika izlietots minerālmēsļu, sēkļu un stādāmā materiāla iegādei.

2.3. LABKLĀJĪBAS MINISTRIJAS VEIKTIE PĒTĪJUMI

2014.gadā labklājības nozarē veiktie pētījumi bija mērķēti uz darba tirgus situācijas un nodarbinātību ietekmējošo aspektu izpēti, īpašu uzmanību veltot tādām mērķa grupām kā pirmspensijas vecuma cilvēki un jaunieši. Visi nozares pētījumi ir īstenoti, piesaistot ES struktūrfondu finansējumu vai citu ES ārvalstu finanšu palīdzības programmu līdzekļus. Pētījumu rezultātus plānots izmantot nozares politikas attīstības plānošanā, esošo pakalpojumu uzlabošanai, ES fondu piesaistes pamatošanai, kā arī lai uzlabotu Labklājības ministrijas padotības iestāžu sadarbību ar klientiem.

2014.gadā uzsāktie pētījumi:

- „Pētījums par aktīvās novecošanās situāciju Latvijā”, kas tiek īstenots projekta „Latvijas visaptverošas aktīvās novecošanās stratēģijas izstrāde iedzīvotāju darba mūža pagarināšanai un uzlabošanai” ietvaros. Pētījuma ietvaros tiek novērtēta aktīvās novecošanās situācija Latvijā un tiks izstrādātas uz pierādījumiem balstītas rekomendācijas Latvijas aktīvās novecošanās stratēģijas izstrādei, kuras, ņemot vērā ievērojamās demogrāfiskās izmaiņas, veicinātu ilgāku un veselīgāku Latvijas iedzīvotāju darba mūžu. Atbildīgais par pētījuma īstenošanu – Labklājības ministrija. Pētījuma finansējums - 50,0 tūkst. euro (Eiropas Savienības nodarbinātības un sociālās solidaritātes programmas PROGRESS 2007. -

2013.gadam finansējums 80% apmērā, valsts budžeta finansējums 20% apmērā).

- Pētījums „Sociālā politika jauniešu atbalstam”, kura mērķis ir izvērtēt jauniešu, kas nemācās, nestrādā un neiegūst arodu (NEET jaunieši - no angļu val. – *not in employment, education or training*), profilu un aktivizācijas iespējas, īpašu uzmanību pievēršot, šo jauniešu riska faktoriem, pieejamā atbalsta efektivitātei, sociālo un darba tirgus atbalsta programmu efektivitātei, bezdarbu ietekmējošajiem faktoriem, esošajam jauniešu aktivizēšanas atbalstam un tā uzlabošanas iespējām. Pētījuma rezultātā tiks izstrādāts rekomendāciju kopums jauniešu atbalsta mehānismu uzlabošanai. Pētījuma rezultāti būs pieejami publiski. Pētījumu īsteno Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (OECD) sadarbībā ar Labklājības ministriju. Pētījuma finansējums - 100,0 tūkst. euro (ESF projekta “Kompleksie atbalsta pasākumi” ietvaros (ESF finansējums 91,59% apmērā, valsts budžeta finansējums 8,41% apmērā).

2014.gadā pabeigtie pētījumi:

- Pētījums „Darba tirgus specifisko reģionālo problēmu identificēšana un pasākumu izstrādāšana reģionālā darba tirgus konkurētspējas stiprināšanai” tika īstenots Nodarbinātības valsts aģentūras ESF projekta „Nodarbinātības valsts aģentūras darba tirgus prognozēšanas un uzraudzības sistēmas attīstība” ietvaros. Pētījuma mērķis bija identificēt un analizēt specifiskās darba tirgus reģionālās problēmas, kā arī izstrādāt pasākumus konkurētspējas stiprināšanai. Pētījuma finansējums - 64,4 tūkst. euro (ESF finansējums 85% apmērā, valsts budžeta līdzfinansējums 15% apmērā).

Pētījuma atskaite pieejama Nodarbinātības valsts aģentūras mājaslapā:
http://www.nva.gov.lv/docs/28_53abbd1dd43556.21255150.pdf

- Pētījums „Izlases veida aptauja par Nodarbinātības valsts aģentūras klientu apmierinātību ar saņemtajiem pakalpojumiem”, kura mērķis bija sniegt izvērtējumu par to, kā iepriekš sagatavoto priekšlikumu izvērtēšanas gaitā mainījusies klientu apmierinātība ar Nodarbinātības valsts aģentūras apmācību un nodarbinātības pasākumiem, pakalpojumi darba devējiem, kā arī individuālais darbs ar klientiem. Pētījuma finansējums - 25,6 tūkst. euro (ESF finansējums 85%, valsts budžeta līdzfinansējums 15%).

Pētījuma atskaite pieejama Nodarbinātības valsts aģentūras mājaslapā:
http://www.nva.gov.lv/docs/30_5375ecd2944977.70912614.pdf

- Pētījums „Pirmspensijas vecuma iedzīvotāju ekonomiskā potenciāla izvērtējums”, kura mērķis ir izvērtēt pirmspensijas vecuma iedzīvotāju ekonomisko potenciālu, lai aplēstu viņu iespējamo ieguldījumu darba tirgū

pensionēšanās vecuma paaugstināšanas kontekstā, kā arī izstrādātu un izvērtētu politikas alternatīvas šajā kontekstā.

Pētījuma plānotais finansējums 18,9 tūkst. euro (ESF finansējums 85% apmērā, valsts budžeta līdzfinansējums – 15% apmērā).

Pētījuma atskaite pieejama Nodarbinātības valsts aģentūras mājas lapā:
http://www.nva.gov.lv/docs/30_53467172815903.14600513.pdf

- Pētījums „Diskriminācija Latvijas darba tirgū”, kura mērķis ir izvērtēt diskrimināciju Latvijas darba tirgū, identificēt problēmas, kas var veidot sociāli nevienlīdzīgu situāciju nākotnē, kā arī izstrādāt politikas alternatīvas diskriminācijas un tās risku mazināšanai.

Pētījuma finansējums 25,6 tūkst. euro (ESF finansējums 85% apmērā, valsts budžeta līdzfinansējums 15% apmērā).

Pētījuma atskaite pieejama Nodarbinātības valsts aģentūras mājaslapā:
http://www.nva.gov.lv/docs/30_532182ec87ebe6.54266345.pdf

3. Labklājības ministrijas vadības un darbības uzlabošanas sistēmas efektīvas darbības nodrošināšanai

2014.gadā tika apstiprināta Labklājības ministrijas stratēģija 2014.-2016.gadam, kurā ir izvirzīti septiņi mērķi, saistībā ar politikas izstrādi, politikas īstenošanas nodrošināšanu, politikas uzraudzību, komunikāciju, darba plānošanu, atbalsta procesu īstenošanu, kā arī cilvēkresursu attīstību. Plašāka informācija par Labklājības ministrijas stratēģiju 2014.-2016.gadam, pieejama Labklājības ministrijas mājaslapā: <http://www.lm.gov.lv/text/391>

Novērtējumu par Stratēģijas ieviešanu, paredzēts iekļaut Labklājības ministrijas publiskajā pārskatā par 2016.gadu, t.i., stratēģijas plānošanas cikla beigās.

2014.gadā Labklājības ministrijā tika ieviesta Darba laika elektroniskās uzskaites sistēma, tādejādi īstenojot vienu no valsts pārvaldes cilvēkresursu koncepcijas uzdevumiem, lai panāktu valsts pārvaldes darbības orientāciju uz rezultātiem, nevis procesu.

Lai pārskata periodā novērtētu Labklājības ministrijas un tās padotības iestāžu darbības efektivitāti, sekmētu iestādes mērķu sasniegšanu un tās padotībā esošo iestāžu funkciju izpildi, Labklājības ministrijas iekšējais audits pārskata periodā īstenoja astoņus iekšējos auditus:

- septiņos auditos ir novērtēta iekšējā kontrole attiecībā uz valsts budžeta līdzekļu izlietojumu atbilstoši mērķim un nosacījumiem (finanšu auditi);
- divos auditos ir novērtēta izveidotās iekšējās kontroles sistēmas esamība, pietiekamība un efektivitāte politikas izstrādē un ieviešanas uzraudzībā;
- visos (astoņos) auditos ir novērtēta iekšējā kontrole interešu konflikta riska vadībā, tai skaitā, atsevišķos auditos vērtēti krāpšanās riski;
- vienā auditā veikts Labklājības ministrijas izveidotās likumu un Ministru kabineta noteikumu izstrādes un virzības iekšējās kontroles sistēmas novērtējums saskaņā ar Ministru kabineta noteiktām kopējām valsts pārvaldē auditējamām prioritātēm 2014.gadā.

Labklājības ministrijas iekšējais audits savos audita ziņojumos ir sniedzis viedokli iestādes vadībai par izveidotās iekšējās kontroles sistēmas esamību, pietiekamību un efektivitāti, tās atbilstību mērķu sasniegšanai, iestādes struktūrvienību un padotības iestāžu vai līgumorganizāciju darbības atbilstību normatīvajiem aktiem, noteiktajām funkcijām un apstiprinātajiem rīcības plāniem, kopējās pārvaldības procesa pilnveidošanu, valsts budžeta līdzekļu izlietojumu, informējot par riskiem un kontroli atbilstošajās jomās.

Balstoties uz iekšējā audita rezultātiem, tiek paredzēti šādi pilnveides pasākumi:

- sociālo pakalpojumu politikas jomā – izvērtēt iespējas precizēt normatīvo regulējumu asistentu pakalpojuma piešķiršanas kritērijiem, vienlaikus

stiprinot vienotu izpratni par pakalpojuma administrēšanu starp pašvaldību sociālajiem dienestiem;

- sociālo pabalstu jomā – izvērtēt iespējas precizēt tiesisko regulējumu attiecībā uz valsts sociālo pabalstu izmaksu personām, kuras atrodas pilnā valsts apgādībā vai saņem ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojumus ar valsts vai pašvaldību līdzfinansējumu; izstrādāt kārtību, kādā nodrošināma informācijas aprīte un uzraudzība; pilnveidot regulējumu attiecībā uz pārmaksu savlaicīgas identificēšanas un atgūšanas procesa pilnveidošanu un izmaksu izvērtējumu atbilstoši pabalstu mērķim un efektīvai valsts budžeta līdzekļu izlietošanai;
- tiesību aktu projektu izstrādē – plānojot Labklājības ministrijas struktūrvienību darbu, noteikt sākotnējo kontroli saistībā ar sabiedrības līdzdalības nodrošināšanu tiesību aktu projektu izstrādes posmā. Veicināt vienotu izpratni un pieeju attiecībā uz savlaicīgu sabiedrības informēšanu un rezultātu komunikāciju par tiesību aktu projektu sabiedriskajām apspriedēm un publiskām apspriešanām/saskaņošanām atbilstoši tiesiskās pašāvības un labas pārvaldības principiem valsts pārvaldē. Izvērtēt iespējas veicināt vienotu izpratni par lobēšanas atklātības nodrošināšanas jautājumiem, organizējot apmācības vai piesaistot ekspertu viedokļa sniegšanai.

Ņemot vērā iepriekš sniegtos audita ieteikumus, tiks turpināta iekšējās kontroles pilnveidošana informācijas tehnoloģiju resursu pārvaldības jomā attiecībā uz informāciju tehnoloģijas jomas attīstības stratēģiskā plānošana un koordinēšana labklājības nozarē. Saskaņā ar Ministru kabineta rīkojumu par kopējām valsts pārvaldē auditējamām prioritātēm 2015.gadā plānots gūt pārliecību par sistēmas „Informācijas tehnoloģiju vadība” iekšējo kontroli. Pamatojoties uz iepriekš veikto auditu rezultātiem, 2014.gadā ir pārskatīts un pilnveidots līdzšinējais projektu vadības sistēmas uzraudzības modelis Labklājības ministrijā.

Pārskata periodā ārējā novērtējuma ietvaros vērtējums par Labklājības ministrijas un tās padotības iestāžu darbības efektivitāti un likumību tika sniegts arī no ārējo novērtētāju puses - Valsts kontroles un Eiropas Savienības struktūrfondu Revīzijas iestādes puses. Valsts kontrole pārskata gadā labklājības nozarē veikusi finanšu revīziju par Labklājības ministrijas 2013.gada pārskata sagatavošanas pareizību. Revīzija tika veikta Labklājības ministrijā un tās padotības iestādēs – Nodarbinātības valsts aģentūrā, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā un Sociālās integrācijas valsts aģentūrā. Kopumā Valsts kontrole ir sniegusi atzinumu bez iebildēm, apliecinot revīzijā gūto pārliecību, ka gada pārskats visos būtiskajos aspektos sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par Labklājības ministrijas finansiālo stāvokli, tā izmaiņām un Labklājības ministrijas darbības rezultātiem pārskata gadā, un ir sagatavots atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām. Valsts kontroles revīzijas ietvaros sniegto ieteikumu rezultātā

pilnveidotas iekšējās kontroles attiecībā uz Labklājības ministrijas un tās padotības iestāžu iekšējās kontroles sistēmas, nodrošinot valsts budžeta līdzekļu plānošanu saistību segšanai, izdevumu klasifikāciju atbilstoši to ekonomiskajai būtībai, trešo personu vārdā iekasēto summu uzskaiti, kā arī valsts budžeta līdzekļu tiesisku, lietderīgu un efektīvu izmantošanu, tai skaitā, Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšanai 2015.gadā atbilstoši labas pārvaldības principiem. Vienlaikus Valsts kontrole pārskata periodā veica likumības revīziju par pašvaldību sniegtās sociālās palīdzības tiesiskumu un efektivitāti. Revīzijas rezultātā sniegti 13 ieteikumi Labklājības ministrijai attiecībā uz sociālās palīdzības plānošanu un uzraudzību pašvaldībās.

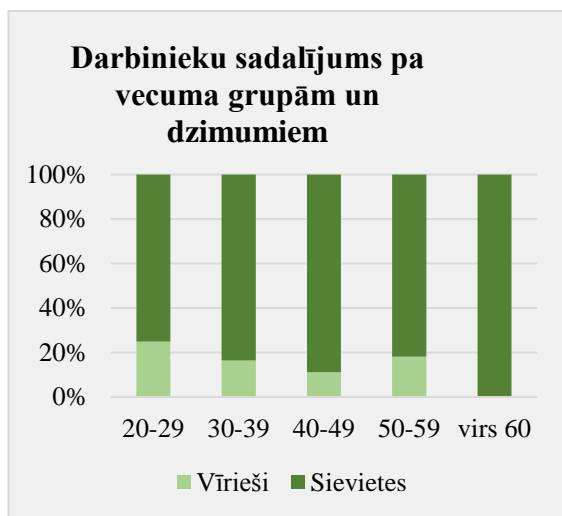
Sistemātiskas iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanas nolūkos Labklājības ministrijas iekšējais audits nodrošina regulāru Valsts kontroles revīziju ietvaros sniegto ieteikumu izpildes uzraudzību Labklājības ministrijā un padotības iestādēs, kā rezultātā Valsts kontroles sniegto ieteikumu ieviešanas rādītājs (ieviesto ieteikumu īpatsvars pret kopējiem ieteikumiem, kuriem pārskata periodā bija izpildes termiņš) 2014.gadā ir sastādījis 75%. Labklājības ministrija īsteno arī regulāru un aktīvu sadarbību ar Valsts kontroli, nodrošinot informācijas apmaiņu par ieteikumu ieviešanas gaitu un nozares aktualitātēm un pārrunājot identificētos riskus gan Labklājības ministrijas, gan to padotībā esošo iestāžu līmenī.

Pārskata gadā Eiropas Savienības struktūrfondu Revīzijas iestāde ir veikusi astoņus auditus Labklājības ministrijā kā Eiropas Savienības struktūrfondu Atbildīgajā iestādē par iekšējās kontroles sistēmas darbību. Revīziju ietvaros pārskata gadā Labklājības ministrijā un Nodarbinātības valsts aģentūrā būtiski iekšējās kontroles trūkumi attiecībā uz Eiropas Savienības struktūrfondu vadības un kontroles sistēmu nav konstatēti. Vienlaikus ir sniegti vairāki ieteikumi Labklājības ministrijai kā par horizontālās prioritātes „Vienlīdzīgās iespējas” koordināciju atbildīgajai iestādei.

4. Personāls

4.1. PAMATINFORMĀCIJA

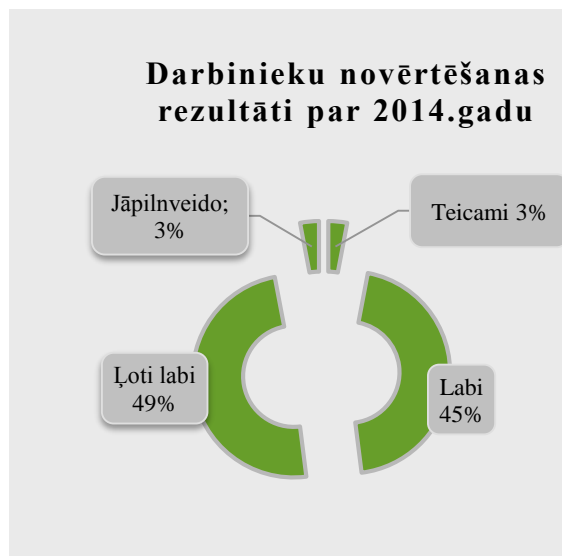
Labklājības ministrijā 2014.gadā vidējais amata vietu skaits bija 172,85, bet faktiskais vidējais nodarbināto skaits – 163, no tiem 131 valsts civildienesta ierēdnis un 32 darbinieki.

Kopumā Labklājības ministrijā 2014.gadā strādāja 82% sieviešu un 18% vīriešu. Vidēji pārskata gadā Labklājības ministrijā tika nodarbināti 29 vīrieši un 134 sievietes (turpmāk – darbinieki).

63% darbinieku Labklājības ministrijā strādā vairāk nekā trīs gadus, 22% strādā no viena līdz trīs gadiem, bet 15% strādā mazāk nekā vienu gadu.

Kopumā Labklājības ministrijas personāla mainības līmenis 2014.gadā bija 29%. Darbinieku mainība galvenokārt bija saistīta ar to, ka darba tiesiskās attiecības un civildienesta attiecības tika izbeigtas sakarā ar termiņa izbeigšanos. Daļa darbinieku beidza darba tiesiskās vai civildienesta attiecības pēc paša vēlēšanās.

2015.gada sākumā Labklājības ministrija notika novērtēšana par darba izpildi 2014.gadā. Darba izpildes novērtēšanā iegūtie rezultāti tiek izmatoti, veicot uzlabojumus ikdienas darba kvalitātē, papildinot amatu aprakstus, nosakot mācību vajadzības un plānojot karjeras izaugsmi. Lielākā daļa, jeb 94% darbinieku saņēmuši labu vai ļoti labu novērtējumu. Darbiniekiem, kas saņēmuši novērtējumu “Labi”, darba izpilde 2014.gadā atbilda prasībām visā novērtēšanas periodā, bet darbiniekiem, kas saņēmuši vērtējumu “Ļoti labi”, darba izpilde pārsniedza prasības atsevišķos novērtēšanas perioda posmos vai atsevišķu darba izpildes kritēriju aspektos. 2014.gadā 3% darbinieku saņēmuši visaugstāko novērtējumu “Teicami”, jo viņu darba izpilde pārsniedza prasības visā novērtēšanas periodā. Novērtēšanas rezultāti liecina, ka 3% darbinieku darba izpilde neatbilda daļai izvirzīto prasību un šiem darbiniekiem sava darba izpilde ir jāpilnveido.

4.2. PERSONĀLA IZGLĪTOŠANA UN KVALIFIKĀCIJAS PAAUGSTINĀŠANA

Labklājības ministrijā 98% darbiniekiem ir akadēmiskā vai otrā līmeņa augstākā profesionālā izglītība, t.sk., 49% darbiniekam ir maģistra grāds. Ik gadu darbinieki turpina paaugstināt savu kvalifikāciju, papildinot zināšanas augstākajās mācību iestādēs, Valsts administrācijas skolā, Valsts kancelejā, kā arī ministrijas un ES organizētajos semināros u.c. mācību programmās.

Labklājības ministrijas personāla apmācību vajadzības tiek noteiktas individuāli, ņemot vērā darbinieku esošo izglītību, jau apgūtās zināšanas un veicamā amata pienākumu izpildei papildus nepieciešamās zināšanas. Katru gadu tiek sastādīts Labklājības ministrijas darbinieku apmācību plāns, ņemot vērā darbinieku mācību vajadzības, kuras ir apstiprinājis struktūrvienības vadītājs ikgadējā darba novērtēšanā.

Kvalifikācijas celšanas nolūkos Labklājības ministrijas darbinieki 2014.gadā piedalījušies dažādos mācībuursos (kopumā 79 tēmas un 370 apmeklējumi), no kuriem visapmeklētākie kursi bija: Lietvedības sistēma *Lotus Notis*; Fizisko personu datu aizsardzība; IT sistēmas drošība; Normatīvo aktu projektu juridiskās ekspertīzes veikšanas kārtība un noteikumi ministrijā; Komunikācija valsts pārvaldē; SPOLIS sistēma un LaBIS lietotājs; Par sociālo pakalpojumu sistēmas attīstību; Grozījumi Darba likumā un aktualitātes personāla jomā; Interesu konflikta novēršana un amatpersonas profesionālā ētika; Korupcijas novēršana; Augstāko revīzijas iestāžu loma labas pārvaldības veicināšanā.

5. Komunikācija ar sabiedrību

5.1. PASĀKUMI, KAS VEIKTI SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANAI UN IZGLĪTOŠANAI

Līdztekus regulārai sabiedrības informēšanai par nozares politikas un nozares institūciju aktualitātēm būtiskākās Labklājības ministrijas komunikācijas aktivitātes balstījās uz ministrijas un valdības izvirzītajām darba prioritātēm 2014.gadam – iedzīvotāju materiālā atbalsta pilnveidošana, uz iekļaujošu izaugsmi vērsta nodarbinātības politika, virzība uz aprūpi ārpus institūcijām un sistēmiska pakalpojumu attīstība personu ar funkcionāliem traucējumiem sociālās iekļautības veicināšanai.

Skaidrojot jautājumus par iedzīvotāju materiālā atbalsta pilnveidošanu, 2014.gadā īstenotas vairākas komunikācijas aktivitātes, t.sk. par valdībā apstiprināto koncepciju „Par minimālā ienākumu līmeņa noteikšanu”. Informējot par to, organizēta preses konference, sagatavotas preses relīzes un skaidrojumi plašsaziņas līdzekļiem, sniegtas atbildes uz jautājumiem, organizētas intervijas ar žurnālistiem. Lai nodrošinātu sabiedrības informētību par pensiju indeksācijas atsākšanu no 2014.gada 1.oktobra Labklājības ministrijas mājas lapā izveidota infografika, kā arī tika sniegtas atbildes par neskaidriem jautājumiem. Plaša informācija tika sniegta par izveidoto Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām ieviešanas un uzraudzības sistēmu, kas nodrošina iespēju ar 2015.gadu Latvijā turpināt atbalstīt trūcumā un krīzes situācijās nonākušos iedzīvotājus, izmantojot minētā fonda līdzekļus.

Pārskata gadā Labklājības ministrijas uzmanības lokā bija arī komunikācija par nodarbinātības politiku, kas vērsta uz iekļaujošu izaugsmi, īpašu uzmanību pievēršot skolēnu vasaras nodarbinātības atsākšanai, pasākuma “Jauniešu garantija” īstenošanai un sociālās uzņēmējdarbības attīstībai Latvijā. Tika rīkotas dažādas komunikācijas aktivitātes, tostarp, gatavotas preses relīzes un publikācijas laikrakstiem, atbildes uz žurnālistu jautājumiem, organizētas intervijas ar Labklājības ministrijas speciālistiem. Par pasākumu „Jauniešu garantija” izveidots video sižets un infografika, savukārt skaidrojot sociālās uzņēmējdarbības pamatprincipus, organizēta neformāla tikšanās ar žurnālistiem.

Lai nodrošinātu sabiedrības informētību un skaidrotu plānoto deinstitutionalizāciju, jeb virzību uz aprūpi ārpus institūcijām, tostarp, par turpmākajos gados paredzamajām izmaiņām sociālo pakalpojumu sistēmā, pārejot no valsts sociālās aprūpes pakalpojumiem institūcijās uz sabiedrībā balstītiem pakalpojumiem, tika organizēts preses brīfings, popularizēti video sižeti par atbalsta pasākumiem cilvēkiem ar invaliditāti, kā arī gatavoti skaidrojumi un atbildes uz uzdotajiem jautājumiem par deinstitutionalizāciju, kā arī par asistenta pakalpojumiem skolās un pašvaldībās.

Minimālais ienākuma līmenis, pensiju indeksācija, atbalsts trūcumā un krīzes situācijā

Nodarbinātība

Deinstitutionalizācija, sociālā aprūpe

Bērni un ģimene

Kā katru gadu arī 2014.gadā tika nodrošināts atbalsts konkursa „Labākais sociālais darbinieks Latvijā” īstenošanai un apbalvošanas ceremonijas organizēšanai.

2014.gadā būtisku uzmanību komunikācijas jomā Labklājības ministrija pievērsa arī bērnu un ģimenes politikas atspoguļošanai, īpaši akcentējot valsts atbalsta palielināšanu no 2014.gada ģimenēm ar bērniem. Par minēto jautājumu sagatavotas preses relīzes, atbildes uz jautājumiem, organizētas intervijas ar speciālistiem, sagatavota infografika un video sižeti.

Adopcija

Vienlaikus tika popularizēta arī adopcijas kustības attīstība, tika īstenota informatīva adopcijas popularizēšanas kampaņa. 2014.gada novembrī -decembrī norisinājās informatīvā kampaņa „Adopcija – sākas ar sarunu!”, kurā ar divu video sižetu palīdzību sabiedrībai skaidrots, kā notiek adopcijas process, kā tas sākas, adopcijas psiholoģiskās nianšes. Kampaņas laikā TV, interneta TV un radio tika pārraidīti sociālās reklāmas klipī, aicinot kļūt par adoptētājiem, portālā „draugiem.lv” aktualizēta adopcijai veltītā sadaļa, iniciēti sižeti un publikācijas par adopcijas tematiku TV, laikrakstos un radio latviešu un krievu valodā. Minētie videosižeti ir pieejami interneta vietnē „mammamuntetiem.lv”, Labklājības ministrijas mājaslapā www.lm.gov.lv sadaļā „Foto, video un audio galerijas”, Labklājības ministrijas kanālā interneta vietnē [youtube.com http://www.lm.gov.lv/text/1671](http://www.lm.gov.lv/text/1671).

Vardarbības mazināšana

Papildu citām sabiedrības informēšanas aktivitātēm, Labklājības ministrija 2014.gadā popularizēja topošo sociālās rehabilitācijas programmu cilvēkiem, kuri bijuši vardarbīgi pret ģimenes locekļiem. Izveidoti arī divi video par sieviešu aizsardzību pret vardarbību, kas publicēti Labklājības ministrijas kanālā interneta vietnē [youtube.com](http://www.youtube.com), portālā Delfi (421 skatījums) un portālā ir.lv. Labklājības ministrijas mājaslapā, portālā Draugiem.lv, Twitter latviešu valodā publiskota Francijas sagatavotā infografika par vardarbību pret sievietēm. Visos sociālajos medijos popularizēta infografika par vardarbību pret sievietēm saistībā ar to, ka 2014.gada 1.augustā stājās spēkā EP Konvencija par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu. Latviešu valodā aktualizēts un Labklājības ministrijas mājaslapā popularizēts Francijas pētījums par vardarbību pret sievietēm Eiropas valstīs. Atbalstot ANO kampaņu „16 Rīcības dienas pret vardarbību”, sabiedrība informēta par Baltās lentītes simboliku, tostarp, īstenota Baltās lentītes akcija, kuras ietvaros sabiedrībā zināmi vīrieši aicināja citus vīriešus nebūt vardarbīgiem pret sievietēm. Piesaistot portālu Delfi.lv, kampaņas ietvaros rīkots balsojums par Baltās lentītes vēstnieku Latvijā (1754 balsotāji), tā rezultātā izvēlēti Baltās lentītes vēstnieki – bokseris Mairis Briedis, TV seja Renārs Zeltiņš, Valsts policijas priekšnieks Ints Ķuzis.

ES fondu
komunikācijas
aktivitātes

Sociālie
mediji

Sadarbībā ar Ilgtspējas indeksu¹ Ministrija organizēja un popularizēja Ģimenei draudzīga komersanta kustību. Kopumā 15 darba devēji, kuru darbības politika un pakalpojumi ir draudzīgi bērniem un ģimenēm, saņēma ģimenei draudzīga komersanta apliecību un uzlīmi. Tāpat pērn izstrādāta un izsludināta aptauja par ģimenei draudzīgu atpūtas vietu, apkopoti cilvēku ieteikumi un balsojums piecos reģionos: Rīga un Pierīga, Latgale, Kurzeme, Vidzeme, Zemgale.

Pārskata periodā organizētas komunikācijas aktivitātes par noslēdzošo gadu Eiropas Savienības struktūrfondu plānošanas periodā. Saskaņā ar Eiropas Savienības fondu komunikācijas stratēģijā labklājības nozarē 2007.-2015. gadam noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem, 2014.gadā realizētas vairākas Eiropas Savienības struktūrfondu komunikācijas aktivitātes. Septembrī organizēta noslēguma konference „ES fondu atbalsts - no pieredzes uz nākotnes izaicinājumiem”, izstrādāta un Eiropas Savienības struktūrfondu mājaslapā ievietota infografika par īstenotajiem Eiropas Savienības fondu projektiem. Tāpat 2014.gadā turpinājās darbs, aktualizējot Eiropas Savienības struktūrfondu interneta vietni labklājības nozarē „sf.lm.gov.lv”, sagatavojot preses relīzes, atbildot uz žurnālistu jautājumiem.

2014.gadā saturiski pilnveidota un aktualizēta Labklājības ministrijas mājaslapa, veicot uzlabojumus mājaslapas pastāvīgā uzraudzībā un saturiskajā koordinācijā. Piemēram, aktualizēta informācija par Labklājības ministrijas darbiniekiem sadaļā *Par mums*, pārveidota sadaļa *LM Dokumentu projekti*, sadaļa *Jautājumi un atbildes* pārveidota par *Atbild eksperts*, papildinot atbildes ar eksperta foto, aktualizēta informācija sadaļā *Viegli lasīt, Cilvēkiem ar invaliditāti, Aktuāli*. Izveidota atsevišķa sadaļa *Infografikas*. Statistikas dati liecina, ka vidēji darba dienās mājaslapu apmeklē 1200 apmeklētāji. Vispopulārākās ir tematiskās sadaļas – Profesiju klasifikators, Cilvēkiem ar invaliditāti, Labklājības ministrijas kontaktinformācija. To reitings mainās atkarībā no aktualitātes.

Papildus tradicionālajiem (piemēram, plašsaziņas līdzekļi, preses konferences, neformālās tikšanās u.c.) komunikācijas instrumentiem, Labklājības ministrija izmanto arī modernos (piemēram, sociālos medijus) komunikācijas instrumentus.

¹ *Ilgtspējas indekss* ir stratēģisks vadības instruments, kas balstīts uz starptautiski atzītas metodoloģijas, palīdzot Latvijas uzņēmumiem diagnosticēt savas darbības ilgtspēju un korporatīvās atbildības līmeni. Vienlaikus tas sabiedrībai, valsts un nevalstiskajām organizācijām sniedz objektīvus kritērijus, lai uzslavētu un atbalstītu tādus uzņēmumus, kuri palīdz stiprināt Latvijas ekonomiku ilgtermiņā. Iniciatīvas partneri ir Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūts, Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK) un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS). Kopš 2010.gada, kad veiksmīgi tika aizsākts Ilgtspējas indeksa pilotprojekts, tā pašvērtējuma iespējas ir izmantojuši vairāk nekā 200 uzņēmumi.

Labklājības ministrija aktīvi komunicē sociālajos tīklos – *Twitter.com*, kur Ministrijas sekotāju skaits pieaudzis no 1500 sekotājiem 2013.gada beigās līdz 3080 sekotājiem 2014.gada beigās. Tāpat pērn izveidota interaktīva lapa sociālajā tīklā *Facebook.com*, šajā tīklā sekotāju skaits sasniedza 255 cilvēkus. Labklājības ministrija regulāri publicē arī fotogrāfijas vietnē „*flickr.com*”, papildina videokrājumu Labklājības ministrijas kanālā vietnē *youtube.com*. Labklājības ministrijas mājaslapā www.lm.gov.lv regulāri tiek papildinātas galerijas, audioieraksti, prezentācijas. Turklāt ir izveidots monitorings, kas atspoguļo sociālo mediju pielietošanu Labklājības ministrijā viena gada periodā – no 2014.gada 1.janvāra līdz 2015.gada 1.janvārim. Analītiska apskata par sociālajiem medijiem ietvaros gūti secinājumi un izvirzīti priekšlikumi turpmākajiem pārskata periodiem, lai pilnveidotu komunikāciju sociālās tīklošanas platformās. Kopumā gada griezumā secināts, ka ieraksti, kuriem pievienoti vizuālie materiāli, saņem lielāku atgriezenisko saiti, nekā līdzīgas ziņas bez attēla, fotogrāfijas, infografikas, video vai citas redzamas grafikas sastāvdaļas. 2014.gada laikā lielākā sekotāju interese vērojama par izmaiņām sociālajos pabalstos un sociālajām garantijām. Visstraujāk pieaugošā aktivitāte novērojama laikā konstatēta sociālajā tīklā *Facebook.com* un mikroemuārā *Twitter.com*. Mazāka atsauce no lietotāju puses vērojama portālā *Draugiem.lv*, *Youtube.com*, vismazākā – *Flickr.com*.

2014.gadā turpinājās darbs pie komunikācijas modernizēšanas, iekļaujot video, audio, infografikas atbilstoši sabiedrības grupas raksturojumam. Regulāri aktualizēta pašvaldību un nevalstisko organizāciju kontaktu datu bāze, tādējādi nodrošinot iespējas plašākam cilvēku lokam uzzināt par aktualitātēm sociālās politikas jomā. Informācija par jautājumiem, kas ir būtiski lielai sabiedrības daļai, nosūtīta ne tikai plašsaziņas līdzekļiem, bet arī citiem adresātiem šajos segmentos.

**Kvantitatīvie
rādītāji**

Apkopojot kvantitatīvos rādītājus, 2014.gadā kopumā izsūtītas 304 preses relīzes jeb paziņojumi par Labklājības ministrijas aktualitātēm, sagatavoti 25 skaidrojumi par aktuāliem sociāliem jautājumiem, sagatavotas septiņas infografikas, organizēti divi preses brīfingi un viena preses konference, trīs neformālās tikšanās ar žurnālistiem, interneta mājas lapā ievietoti pieci aktuālie jautājumi, organizētas 306 intervijas ar Labklājības ministrijas amatpersonām un speciālistiem, kā arī sagatavotas vairāk nekā 437 atbildes uz žurnālistu un iedzīvotāju jautājumiem. Veicinot Labklājības ministrijas darbinieku izpratni par komunikāciju, sadarbībā ar Valsts kanceleju tika organizētas apmācības darbiniekiem par tēmu - „Komunikācija valsts pārvaldē: Kā? Kāpēc? Neizmantojot iespējas”.

5.2. SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU

2014. gadā sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām noritēja gan iesaistot organizāciju pārstāvjus, normatīvo aktu un politikas dokumentu izstrādē, gan

diskutējot par jaunām nozares iniciatīvām un aktuālām problēmām, gan veicot politikas uzraudzības procesu, gan nodrošinot projektu īstenošanu.

Nevalstiskās organizācijas ir pārstāvētas visās Labklājības ministrijā darbojošās komitejās un padomēs, piemēram, Invalīdu lietu nacionālā padomē, Dzimumu līdztiesības komitejā, Sociālās iekļaušanas politikas koordinācijas komitejā, Sociālā darba speciālistu sadarbības padomē, Sociālo pakalpojumu attīstības padomē, VSIA „Nacionālais rehabilitācijas centrs „Vaivari”” tehnisko palīg līdzekļu centra izveidotajā klientu nevalstisko organizāciju un nozares profesionālo organizāciju pārstāvju padomē.

Lai nodrošinātu lielāku dažādu sabiedrības grupu interešu pārstāvniecību ar nozares attīstību saistītu lēmumu pieņemšana, kā arī sekmētu atklātu, savlaicīgu un atbildīgu nozares attīstības plānošanas procesu, 2014.gadā Labklājības ministrija parakstīja sadarbības līgumus vēl ar 9 nevalstiskajām organizācijām: Biedrība „Kristīgai paaudžu kopībai „Tilts””, Nodibinājums „Samariešu fonds”, Biedrība „Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju direktoru asociācija”, Biedrība „Bērnu un jauniešu rotaļu un attīstības centrs ORANŽAIS STARS”, Nodibinājums Latgales skolu atbalsta fonds „Veronika”, Biedrība “EAPN-Latvia”, Biedrība „Tautas kustība No sirds Latvijai”, Biedrība „Resocializācijas un Integrācijas Asociācija”, Latvijas Sociālo pedagogu federācija.

2014.gadā abas sociālo partneru organizācijas - Latvijas Darba devēju konfederācija un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība aktīvi iesaistījās normatīvo aktu izstrādes un pilnveides procesā. Īpaši jāuzsver sociālo partneru līdzdalība likumprojekta „Arodbiedrību likums” un grozījumu „Darba likumā” izstrādē.

2014.gadā, īstenojot pasākumu “Jauniešu garantija”, Labklājības ministrija aktīvi sadarbojās ar Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību un Latvijas darba devēju konfederāciju, Latvijas Jaunatnes Padomi un citām jauniešu nevalstiskajām organizācijām, Latvijas Lielo pilsētu asociāciju, Latvijas Pašvaldību savienību. Minētie nevalstisko organizāciju partneri piedalījās Jauniešu garantijas pasākumu izstrādē, informēja sabiedrību par aktualitātēm jaunatnes politikas jomā. Lai nodrošinātu sadarbību Jauniešu garantijas īstenošanā, kā arī lai sniegtu priekšlikumus Jauniešu garantijas programmas pasākumu pilnveidošanai 2014.gadā tika izveidota Jauniešu garantijas īstenošanas konsultatīvā padome.

2014.gadā Labklājības ministrija turpināja darboties darba grupa, kas risināja ar iekļaujošas sociālās uzņēmējdarbības attīstību saistītos jautājumus. Darba grupā notika diskusijas par sociālās uzņēmējdarbības tiesiskā regulējama iespējamām risinājuma variantiem. Šī darba grupa ietver nevalstiskā sektora organizāciju pārstāvjus un ekspertus ar pieredzi sociālās uzņēmējdarbības jomā: Latvijas

Samariešu apvienība, Liepājas Neredzīgo biedrība, biedrība „Rīgas pilsētas „Rūpju bērns””, Latvijas Darba devēju konfederācija, sabiedriskās politikas centrs „Providus”, fonds atvērtai sabiedrībai „DOTS” (iepriekš pazīstams kā Sorosa fonds - Latvija), cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija „Sustento”, apvienība „Apeirons”, resursu centrs cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem „ZELDA”, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera.

Vienlīdzīgu iespēju politikas jomā 2014.gadā turpinājās sadarbība ar personas ar invaliditāti pārstāvošām, kā arī dzimumu līdztiesības un sieviešu tiesību aizstāvības jomas organizācijām. Sadarbība ar invaliditātes jomas nevalstiskajām organizācijām notikusi, izstrādājot attīstības plānošanas dokumentus un normatīvos aktus. Nevalstiskās organizācijas sniegušas ieguldījumu „ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanas pamatnostādņu 2014.-2020.gadam” īstenošanas plāna 2014.gadam sagatavošanā, piedalījušās Latvijas 1.ziņojuma par ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām sagatavošanā iesniegšanai ANO Cilvēku ar invaliditāti komitejai. Vairākas tikšanās notikušas, un intensīvs darbs veikts sadarbībā ar Latvijas savienību „Černobiļa”, lai sagatavotu grozījumus Černobiļas atomelektrostācijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieku un Černobiļas atomelektrostācijas avārijas rezultātā cietušo personu sociālās aizsardzības likumā. Tie bija nepieciešami, lai novērstu atšķirīgo sociālā nodrošinājuma piešķiršanu atkarībā no invaliditātes noteikšanas laika Černobiļas atomelektrostācijas avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem.

Tāpat Labklājības ministrijas speciālisti tikušies ar nevalstisko organizāciju pārstāvjiem vai piedalījušies organizāciju īstenoto projektu ietvaros rīkotos pasākumos par aktuāliem jautājumiem, kas skāruši dažādas jomas - aprūpes pakalpojums, paraolimpiskais sports, atbalsta personas cilvēkiem ar ierobežotu rīcībspēju, asistenta pakalpojuma ieviešana augstākās izglītības iestādēs.

Nevalstiskās organizācijas informētas un iesaistītas aktuālo jautājumu apspriešanā saistībā ar gatavojamos Latvijas prezidentūrai Eiropas Savienības Padomē, kuras laikā paredzēti vairāki pasākumi par invaliditātes jomu.

Pārskata periodā turpināja darboties Sociālās iekļaušanas politikas koordinācijas komiteja, kurā ir iekļautas dažādas nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju grupu pārstāvošās nevalstiskās organizācijas, sociālie partneri, pašvaldību un citu institūciju pārstāvji. Tajā pārrunāti jautājumi par aktuālajām monetārās nabadzības un materiālās nenodrošinātības tendencēm valstī, pārstāvji iesaistījās koncepcijas „Par minimālā ienākuma līmeņa noteikšanu” projekta izstrādē, informēja par plānotajām izmaiņām darbaspēku nodokļu sistēmā, diskutēja par vidusšķiras definīciju un mērījumiem, kā arī citiem aktuāliem sociālās iekļaušanas jautājumiem.

Sociālo pakalpojumu jomā 2014.gadā veiksmīgi turpināta sadarbība ar nevalstisko sektoru, organizējot 15 darba grupu tikšanās, kā arī veicot

elektronisko saraksti par dažādām noteikumos iekļaujamām tēmām. Darba grupās aktīvi piedalījās arī nevalstisko organizāciju pārstāvji no Sociālo dienestu vadītāju apvienības, SOS Bērnu ciematu asociācijas, Latvijas Nedzirdīgo savienības, Latvijas Neredzīgo biedrības, Latvijas Bērnu fonds, Latvijas Supervizoru apvienības, Latvijas kustības par neatkarīgu dzīvi, Onkoloģisko pacientu atbalsta biedrības "Dzīvības koks", Resursu centra „Zelda”, biedrības „Integrācija sabiedrībai”, Resocializācijas un Integrācijas asociācijas, Pašvaldību sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju direktoru apvienības, Sociālo darbinieku biedrības, Biedrības Resursu centrs sievietēm „Marta”, biedrības „Dardedze”.

2014.gada oktobrī - decembrī Labklājības ministrijā aktīvi darbojās darba grupa, kuras uzdevums bija izstrādāt integrētus pasākumus profesionālās rehabilitācijas pakalpojuma efektivizācijai un starpinstitucionālā pieejā balstītus priekšlikumus turpmākam darbam ar personām ar invaliditāti, veicinot viņu iekļaušanos izglītības programmu apgūvē un tālākā integrācijā darba tirgū. Sadarbībā ar Labklājības ministrijas, Nodarbinātības valsts aģentūras, Izglītības un zinātnes ministrijas, Sociālās integrācijas valsts aģentūras un Rīgas Stradiņu Universitātes pārstāvjiem darba grupā piedalījās arī vairākas nevalstiskās organizācijas - Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija (LCĪVSO) „Sustento”, Invalīdu un viņu draugu apvienības „Apeirons”, kā arī biedrība „Vecāki par izglītību”.

Savukārt, lai izstrādātu kvalitatīvu deinstitucionalizācijas rīcības plānu un Latvijas situācijai piemērotu deinstitucionalizācijas ieviešanas modeli, Labklājības ministrija piesaistīja ekspertus, kuri izstrādāja deinstitucionalizācijas modeļa aprakstu un sniedza priekšlikumus procesa vadībai un rezultātu uzraudzībai. Iepirkuma rezultātā ekspertu komandu nodrošināja Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija „SUSTENTO”.

Notikušas dažādas aktivitātes saistībā ar sociālās politikas reformas uzdevumu skaidrošanu sociālo pakalpojumu sniegšanas jomā, tiekoties ar vairākām nevalstiskām organizācijām - Latvijas Lielo pilsētu asociāciju, Latvijas Pašvaldību sociālās aprūpes institūcijām, Latvijas Pašvaldību savienības Veselības un sociālo jautājumu komiteju, Rīgas domes Personu ar invaliditāti nevalstisko organizāciju konsultatīvo padomi, Pašvaldību izpilddirektoru asociāciju, Latvijas Pašvaldību savienības novadu apvienību.

2014. un 2015.gadā Latvijas Samariešu apvienība un Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija, piesaistot Labklājības ministriju, īsteno ES līdzfinansēto „Carer+” pilotprojektu ar mērķi attīstīt informācijas un komunikācijas tehnoloģiju zināšanas un prasmes gan aprūpes sektorā strādājošajiem, gan aprūpējamajiem senioriem, iepazīstināt ar jauniem un viegli

izmantojamiem tehnoloģiju rīkiem, kas balstīti uz internetu un ir pielāgoti gados veciem cilvēkiem.

Nevalstisko organizāciju pārstāvji piedalījās arī darba grupā, kas izstrādāja sociālās rehabilitācijas pakalpojuma saturu vardarbībā cietušiem pilngadīgiem cilvēkiem un vardarbības veicējiem. Nevalstiskās organizācijas piedalījušās arī Labklājības ministrijas organizētajos iepirkumos valsts finansētu sociālo pakalpojumu nodrošināšanai (sociālās rehabilitācijas pakalpojuma sniegšanai cilvēku tirdzniecības upuriem, no psihoaktīvām vielām atkarīgiem bērniem un vardarbības veicējiem).

Vienlaikus Labklājības ministrija nodrošina arī labas pārvaldības prakses piemērošanu atbilstoši Ministru kabineta un nevalstisko organizāciju sadarbības memorandā par nevalstiskā sektora iesaistīšanu valsts pārvaldē noteiktajam. Saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteikto deleģējumu, kopš 2010.gada 1.janvāra tiftotehnikas un surdotehnikas pakalpojumus nodrošina nevalstiskais sektors — Latvijas Neredzīgo biedrība un Latvijas Nedzirdīgo savienība, savukārt sociālās rehabilitācijas pakalpojumus bērniem, kas cietuši no prettiesiskām darbībām, sniedz Latvijas Bērnu fonds. Savukārt Biedrība „Latvijas Kustība par neatkarīgu dzīvi” 2014.gadā veikusi piecus izvērtējumus par klientu dzīves kvalitāti valsts sociālās aprūpes centros.

Pārskata periodā turpināja darboties Sociālā darba speciālistu sadarbības padome, kurā darbojas Latvijas Profesionālo sociālā darba speciālistu asociācija, Sociālo darbinieku biedrība, Latvijas Pašvaldību savienība un citi sadarbības partneri. Tika pārrunāti jautājumi saistībā par politikas plānošanas dokumentā “Profesionāla sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam” plānotajām aktivitātēm 2014.gadā, par kritērijiem sociālā darba speciālistiem studiju un studējošo kredītu dzēšanai no valsts budžeta līdzekļiem 2014.gadam, par projektu „Konceptija par minimālā ienākuma līmeņa noteikšanu” un aktualizēta informācija par Darbības programmu Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām īstenošanu Latvijā 2014.-2020.gada plānošanas periodā.

Turpinot darbu pie ārpusģimenes aprūpes sistēmas pilnveidošanas, t.sk., bērnu aprūpes iestāžu reorganizācijas un deinstitucionalizācijas ieviešanas, lai sekmētu iespēju bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem augt ģimeniskā vidē, Labklājības ministrija aktīvi sadarbojās ar Alternatīvās bērnu aprūpes aliansi, kurā apvienojušās 8 nevalstiskās organizācijas: Biedrība „Latvijas SOS-bērnu ciematu asociācija”, Biedrība „Azote”, Nodibinājums „Fonds Grašu bērnu ciemats”, Biedrība „Zvannieku mājas”, Latvijas audžuģimeņu biedrība, Biedrība „Asociācija „Dzīvesprieks””, Nodibinājums „Fonds Žubīte”. Tāpat aktīva sadarbība bija ar nodibinājumiem „Sociālo pakalpojumu aģentūra” un „Centrs

Dardedze”, kuru organizētajās konferencēs piedalījās arī Labklājības ministrijas pārstāvji.

Veiksmīga sadarbība Labklājības ministrijai 2014.gadā izveidojās ar biedrību "Gluten-Free Experts", pilnveidojot normatīvos aktus, lai pārskatītu valsts atbalsta ar celiakiju slimiem bērniem saņēmēju loku no 2015. gada janvāra. Tāpat veiksmīga sadarbība izveidojās ar „Alternatīvās bērnu aprūpes aliansi”, turpinot darbu pie bāriņtiesas pienākumu un tiesību pilnveidošanas. Vienlaikus bāriņtiesu darba tiesiskā regulējuma pilnveidē aktīvi iesaistījās biedrība „Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācija”, kā arī biedrība „Pašvaldību sociālo dienestu vadītāju apvienība”.

Nevalstiskās organizācijas kā pakalpojumu sniedzēji tika piesaistīti 2007.-2013.gada plānošanas periodā darbības programmas īstenošanā, kur tās nodrošināja lektoru un vides pieejamības ekspertu pakalpojumus. 2014.-2020.gada plānošanas periodā nevalstiskās organizācijas piedalījās darbības programmas plānošanas dokumentu izstrādē, kā arī darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” īstenošanas nosacījumu sagatavošanā. Piemēram, pasākumu īstenošanas nosacījumu izstrādē notika konsultācijas ar Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizāciju „SUSTENTO”, kas ir arī pārstāvēta Eiropas Savienības fondu uzraudzības komitejā.

Kopumā sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām 2014.gadā Labklājības ministrijā izstrādāti 32 tiesību aktu projekti un politikas plānošanas dokumenti. Izstrādāti septiņi tiesību aktu projekti un politikas plānošanas dokumenti, kuru izstrādes darba grupās bija iekļauts nevalstisko organizāciju pārstāvji. 13 tiesību aktu projektu un politikas plānošanas dokumentu izstrādē nevalstiskās organizācijas piesaistīja kā ekspertus. Par 25 tiesību aktu projektiem un politikas plānošanas dokumentiem saņemti nevalstisko organizāciju atzinumi. Konsultatīvajās padomēs apspriests 21 tiesību aktu projekts un politikas plānošanas dokuments.

6. 2015.gadā plānotie pasākumi

6.1. GALVENIE PLĀNOTIE PASĀKUMI UN UZDEVUMI

Koncepciju īstenošana

2014.gada nogalē Labklājības ministrija izstrādāja un Ministru kabinets atbalstīja divas koncepcijas: koncepcija „Par minimālā ienākuma līmeņa noteikšanu” un koncepcija „Par sociālās uzņēmējdarbības ieviešanas iespējām Latvijā”. Minēto koncepciju īstenošana tiek uzsākta 2015.gadā un paredz virkni pasākumu. Lai nodrošinātu koncepcijas „Par minimālā ienākuma līmeņa noteikšanu” ieviešanu, Labklājības ministrijai uzdots līdz 2015.gada 1.jūlijam iesniegt Ministru kabinetā normatīvā akta projektu par minimālā ienākuma līmeņa noteikšanu, bet 2016.gadā jāsagatavo plāna projekts un jāizstrādā plānā paredzēto normatīvo aktu projekti. Savukārt koncepcijas „Par sociālās uzņēmējdarbības ieviešanas iespējām Latvijā” īstenošanas ietvaros Labklājības ministrijai līdz 2015.gada 30.aprīlim jāiesniedz noteiktā kārtībā Ministru kabinetā noteikumu projektu par Eiropas Savienības fondu darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 9.1.1. specifiskā atbalsta mērķa pasākuma „Atbalsts sociālajai uzņēmējdarbībai” īstenošanu, ietverot minētajā noteikumu projektā prasības un atlases kritērijus sociālās uzņēmējdarbības veicējiem. Minētā pasākuma ietvaros no 2016.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 31.decembrim plānots īstenot izmēģinājumu projektu, lai, balstoties uz tā rezultātiem, sagatavotu informatīvo ziņojumu par turpmāko rīcību pilnvērtīgas un efektīvas atbalsta sistēmas veidošanai sociālajiem uzņēmumiem, kā arī izvērtētu nepieciešamību iesniegt Ministru kabinetā likumprojektu par sociālās uzņēmējdarbības tiesisko regulējumu.

Grozījumi tiesību aktos

2015.gadā paredzēti grozījumi vairākos ar sociālo jomu saistītos likumos:

- grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, paredzot (1) pilnveidot trūcīgas personas statusa noteikšanas sistēmu un nodrošināt ienākumu novērtēšanā iekļauto ienākumu pārskatīšanu (atsevišķu ar bērna kopšanu saistītu pabalstu izslēgšana, stipendiju un mērķziedojumu izslēgšana), (2) nodrošināt Garantētā minimālā ienākumu pabalsta izmaksu trīs mēnešus pēc darba atrašanas, ja darba samaksa nepārsniedz noteiktu apjomu mēnesī;
- grozījumi likumā „Par valsts pensijām”, paredzot, ka pensiju indeksācijā piemērojamais indekss ietvertu 50% no vidējās apdrošināšanas iemaksu algas pieauguma, kā arī pilnveidotu pensijas kapitāla aktualizēšanas kārtību, ja pensijas kapitāla aktualizācijai aprēķinātais ikgadējais apdrošināšanas iemaksu algas indekss ir mazāks par skaitli „1”;
- grozījumi Invaliditātes likumā, kas mazinātu ierobežojumus, kas atvieglotu Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijai iespējas piesaistīt ārstus ekspertus;

- grozījumi „Bērnu tiesību aizsardzības likumā”, paplašinot daudzbērnu ģimenes definīciju;
- grozījumi likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu”, paredzot slimības lapas apmaksas ilguma pārskatīšanu slima bērna kopšanas gadījumā;
- ja tiks atbalstīts plānotais finansējums koncepcijas par adopcijas un ārpusģimenes aprūpes sistēmas pilnveidošanu īstenošanai, plānots virzīt grozījumus likumos Par valsts sociālo apdrošināšanu un Par maternitātes un slimības apdrošināšanu;

Jauni sociālie pakalpojumi

2014.gadā tika panākta papildus finansējuma piešķiršana vairākām sabiedrībai nozīmīgām aktivitātēm, kā rezultātā ar 2015.gadu ir uzsākta jauna sociālā pakalpojuma sniegšana - sociālās rehabilitācijas nodrošināšana no vardarbības cietušām pilngadīgām personām un vardarbību veikušām pilngadīgām personām (papildus piešķirtais finansējums - 554 541 euro apmērā); palielināts finansiālais atbalsts asistenta pakalpojuma personām ar invaliditāti nodrošināšanai pašvaldībās (papildus piešķirtais finansējums - 3 000 000 euro apmērā); piešķirts papildus finansējums samaksas paaugstināšanai par pakalpojumu sniegšanu institūcijās, kuras uz noslēgto līgumu pamata nodrošina valsts finansēto ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanu – līgumorganizācijas (papildus piešķirtais finansējums - 1 636 377 euro apmērā);

Invaliditātes noteikšanas sistēmas pilnveide

No 2015.gada 1.janvāra ieviesta pilnveidota, starptautiskajiem kritērijiem atbilstoša, invaliditātes noteikšanas sistēma. Tas nozīmē, ka cilvēkiem no 18 gadiem līdz valsts vecuma pensijas piešķiršanai, nosakot invaliditāti, ņems vērā ne tikai veselības traucējumus, bet arī to radītos aktivitāšu un funkcionēšanas ierobežojumus. Tādējādi noteiks gan invaliditātes grupu, gan arī darbspēju zaudējumu procentos. Jaunā invaliditātes noteikšanas sistēma neparedz mainīt invaliditātes iedalījumu grupās. Cilvēkiem, kuriem invaliditāte noteikta līdz 2014.gada 31.decembrim, atkārtota invaliditātes ekspertīze būs jāveic tikai pēc invaliditātes termiņa beigām. Cilvēkiem, kuriem invaliditāte ir noteikta uz mūžu, tā nebūs jāpārskata.

EIROPAS ATBALSTA FONDS
VISTRŪCĪGĀKAJĀM PERSONĀM

Ar 2015.gadu trūcīgie cilvēki bez maksas varēs saņemt trīs veidu pakas jeb komplektus - pārtikas preču komplekts, individuālo mācību piederumu komplekts un higiēnas un saimniecības preču komplekts. Palīdzības izdalīšanu vistrūcīgākajām personām nodrošinās biedrības, nodibinājumi, reliģiskas organizācijas un pašvaldības vai to iestādes, iepriekš piedaloties Sabiedrības integrācijas fonda organizētajā atlasē.

Sociālā darba pilnveidošana

Ar Eiropas Sociālā fonda līdzekļu palīdzību laikā no 2015.gada 1.jūlija līdz 2022.gada 31.decembrim ir plānots paaugstināt sociālā darba speciālistu profesionalitāti, kuri ikdienā strādā ar sociālā riska situācijā esošiem cilvēkiem -

**Nodarbinātības
veicināšana**

sociālo dienestu klientiem, kā arī pilnveidot darba metodes, starpinstitutionālās sadarbības modeļus un sociālo darbinieku darba novērtēšanas mehānismus.

Turpināsies pasākumu organizēšana aktīvās darba tirgus politikas īstenošanai (reģionālās mobilitātes pasākuma mērķa grupas paplašināšana, subsidētās nodarbinātības pasākumi u.c.), kā arī Jauniešu garantijas iniciatīvas ieviešana, tiks īstenoti ilgstošo bezdarbnieku aktivizācijas pasākumi, gados vecāku nodarbināto darbspēju saglabāšana un nodarbinātības veicināšana, utt.

**Konvencijas
ratificēšana**

Plānots sagatavot konceptuālu ziņojumu par Latvijas situācijas atbilstību Eiropas Padomes konvencijas par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (Stambulas konvencija), kā arī paredzēts virzīties un Konvencijas ratificēšanu 2018.gadā.

**Precizējumi
darba
aizsardzības**

Labklājības ministrija plāno precizēt arī vairāku ar darba aizsardzību saistītu noteikumu prasības un terminoloģiju, lai atbilstoši Eiropas Savienības tiesību aktiem par ķīmisko vielu klasificēšanu un marķēšanu nodrošinātu nodarbināto veselību un drošību darbā. Paredzētas izmaiņas ķīmisko vielu un maisījumu marķējumos, tādējādi uzņēmumos būs jāveic nodarbināto informēšana un apmācība par ķīmisko vielu marķējumiem, pievēršot uzmanību ķīmisko vielu apzīmējumiem. Paredzēts precizēt arī darba vides faktorus un darbus, kas var radīt risku grūtniecēm un sievietēm, kuras baro bērnu ar krūti, un var nelabvēlīgi ietekmēt sievietes, augļa un mazuļa veselību. Tāpat plānots, ka darba aizsardzības speciālistiem un darba devējiem, organizējot jauniešu nodarbināšanu, būs jāņem vērā precizētais darbu saraksts, kuros aizliegts nodarbināt pusaudžus, jo īpaši, ja darbā paredzēta saskare ar ķīmiskām vielām un maisījumiem.

EU2015.LV

Viens no darbietilpīgākajiem uzdevumiem 2015.gada 1.pusgadā ir Latvijas Prezidentūras ES Padomē nodrošināšana.

Detalizētu informāciju par 2015.gada uzdevumiem skatīt Labklājības ministrijas darba plānā 2015.gadam: <http://www.lm.gov.lv/text/392>

6.2. PLĀNOTIE SADARBĪBAS PROJEKTI UN PĒTĪJUMI

2015.gadā Labklājības ministrija turpina īstenot divus starptautiskās sadarbības projektus:

- Eiropas Savienības programmas Twinning ietvaros attīstības sadarbības projekts “Atbalsts Azerbaidžānas Valsts sociālās aizsardzības fondam, ieviešot fondēto elementu pensiju apdrošināšanas sistēmā, privāto pensiju fondu un regulējošā likumdošanas ietvara izveide”;
- ES budžets pozīcijas 04.03.07 Analīzes un pētījumi par sociālo situāciju, demogrāfiju un ģimeni ietvaros projekta “Latvijas visaptverošas aktīvās novecošanās stratēģijas izstrāde iedzīvotāju darba mūža pagarināšanai un uzlabošanai”.

Labklājības ministrija ir iesniegusi projektu pieteikumus, un Eiropas Komisijas atbalsta saņemšanas gadījumā, 2015.gadā tiks uzsākta šādu projektu īstenošana:

- ES programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros iesniegts projekts „Soli tuvāk: individuālas pieejas nodrošināšana vardarbības ģimenē upuriem” ar mērķi paaugstināt sociālo darbinieku, Valsts policijas un pašvaldības policijas darbinieku, bērnu tiesību speciālistu, veselības aprūpes speciālistu un nozares nevalstisko organizāciju ekspertu kompetenci vardarbības ģimenē gadījumu vadīšanā un upuru identificēšanā, nodrošinot starpprofesionālu, efektīvu un visaptverošu gadījuma risināšanu, sniedzot upuriem nepieciešamo atbalstu un palīdzību, kā arī veicinot noziegumos cietušo tiesību saņemt individuālu un visaptverošu atbalstu ievērošanu praksē;
- ES nodarbinātības un sociālās inovācijas programmas projekts “Elastīga bērnu uzraudzības pakalpojuma nodrošināšana darbiniekiem, kas strādā nestandarta darba laiku” ar mērķi veikt eksperimentu, kura ietvaros izpētīs jaunās bērnu aprūpes formas ieviešanas lietderību, to ietekmi uz privāto uzņēmumu pašregulācijas prakses attīstību un vecāku darba un ģimenes dzīves saskaņošanas iespējas.

GRANT projektu konkursam „Atbalsts attīstības sadarbības projektiem Latvijas Republikas noteiktajās saņēmējvalstīs” iesniegts projekta pieteikums “Gruzijas Darba, veselības un sociālo lietu ministrijas kapacitātes celšana, virzoties uz kvalitatīvām un iekļaujošām darbavietām Gruzijā” ar mērķi veicināt Gruzijas darbaspējīga vecuma iedzīvotāju nodarbinātības līmeņa un darba apstākļu uzlabošanu, daloties pieredzē nodarbinātības politikas un darba attiecību regulējuma izstrādē un īstenošanā, kā arī sniedzot palīdzību darba inspektoru apmācībā.”

Nākamajā gadā Labklājības ministrija ir paredzējusi veikt divus pētījumus:

- “ESF atbalsta īpašā piešķiruma Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas, tostarp Jauniešu garantijas shēmas īstenošana, investīciju lietderība, efektivitāte un ietekme”, kura ietvaros paredzēts izvērtēt ES fondu atbalsta un īpašā piešķiruma investīciju lietderību, efektivitāti un ietekmi. Pētījuma galvenie uzdevumi ir noskaidrot, vai ieviešanas mehānisms nodrošina mērķu sasniegšanu, kā arī vai un cik liela ir investīciju ietekme uz jauniešu nodarbinātības līmeni valstī.
- “ES fondu ieguldījumu izvērtēšana nodarbinātības pasākumu atbalstam 2007.-2013.gada plānošanas periodā un šo ieguldījumu ietekmes noteikšana”. Galvenie pētījuma izvērtēšanas uzdevumi ir noskaidrot, vai ieviešanas mehānisms nodrošinājis mērķu sasniegšanu un kāda ir bijusi fondu ieguldījumu ietekme.

Pielikums

**VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS
(PAMATBUDŽETS)***

(euro)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2013.gadā (faktiskā izpilde)	2014.gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	360 822 718	562 653 097	555 282 349
1.1.	dotācijas	351 901 630	551 936 060	545 408 756
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	8 759 172	9 376 748	8 566 647
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	34 475	723 328	705 649
1.4.	transferti	127 440	616 961	601 297
2.	Izdevumi (kopā)	360 811 243	562 665 998	554 996 945
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	356 712 921	557 230 024	549 732 726
2.1.1.	kārtējie izdevumi	56 871 510	61 486 700	59 779 035
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	212 670 225	235 775 389	234 220 713
2.1.4.	kārtējos maksājumos Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	151 441	123 531	123 513
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	87 019 745	259 844 404	255 609 465
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	4 098 321	5 435 974	5 264 519

*atbilstoši Valsts kases pārskatam par 2014.gada valsts pamatbudžeta izpildi

VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN IZLIETOJUMS
VALSTS SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLAJAM BUDŽETAM*

(euro)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2013.gadā (faktiskā izpilde)	2014.gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde*
04.00.00 Sociālā apdrošināšana				
1.	Ieņēmumi (kopā)	2 036 256 898	2 208 948 577	2 222 106 329
2.	Izdevumi (kopā)	2 094 167 979	2 126 558 259	2 121 754 498
04.01.00 Valsts pensiju speciālais budžets				
1.	Ieņēmumi (kopā)	1 669 973 828	1 714 421 565	1 725 304 966
2.	Izdevumi (kopā)	1 656 148 869	1 656 328 263	1 654 445 548
04.02.00 Nodarbinātības speciālais budžets				
1.	Ieņēmumi (kopā)	18 079 613	103 120 830	103 292 725
2.	Izdevumi (kopā)	96 625 333	112 590 849	109 924 292
04.03.00 Darba negadījumu speciālais budžets				
1.	Ieņēmumi (kopā)	26 537 534	30 578 436	30 621 071
2.	Izdevumi (kopā)	26 498 349	29 058 572	28 829 488
04.04.00 Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžets				
1.	Ieņēmumi (kopā)	403 442 238	450 459 445	451 921 598
2.	Izdevumi (kopā)	396 493 995	418 052 738	417 471 324
04.05.00 Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālais budžets				
1.	Ieņēmumi (kopā)	13 566 726	14 476 566	14 491 140
2.	Izdevumi (kopā)	13 744 475	14 636 102	14 609 017

*atbilstoši Valsts kases pārskatam par 2014.gada valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta izpildi